

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Ujévi Hírlap

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCETICH ENDE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 33.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felnéző szerkesztő

Legyünk egyszerűen magyarok

Irtá: VUCETICH ENDE

Kronosz soha nem csillapult éhségében szüntelenül falja gyermekeit. Múlnak a napok, hetek és esztendők, hogy melyet adjanak új óráknak, új hónapoknak és éveknél.

A tűnő esztendő végtelenségében ismét jördült egyet az újok ereke és temetvén legközelebbi multunkat fejűt állítunk az 1941. esztendőnek. És amikor bucsuzunk mindattól, amit számunkra hozott, egyben bizakodó reménységgel fordulunk az ujesztendő felé.

A multtól való bucsunk azonban nem jelenti és nem jelentheti egyuttal mindennek a temetését, amit az magában foglal. A multnak értéke és eredménye, hogy történelemből levonjuk a tanulságokat és megtanuljuk belőle, mit és hogyan kell tennünk, mit hogyan kell kerülnünk, ami javunkra lehet vagy artamunkra van.

Huszonegyedik ujesztendő virrad reánk nemzetközi-sébségi sorsba szakadásunk óta. Csaknem egynegyed század.

Ennek a negyed századnak kezdetét egy világháború befejezése jelezte, végét pedig egy újabb világháború elkeseredett élet-halálharcra jelzi. És ezen két világháború között zajlott le nemzetisébségi életünk eddigi szakasza. Hosszu és sokszor keserű családokkal tel volt az út, melyet meg kellett tennünk a teljes szervezetlenség és tájékozatlanság zavaraitól a Magyar Nemzeti Szövetség és Magyar Pártot keresztül mostani népi szervezetünk a Magyar Népközösség megalapításáig. A lényeg nem változott, csak a forma. A Magyar Nemzeti Szövetség és a Magyar Párt éppen úgy a romániai magyarság minden életnyilvánulását magában foglaló népi szervezet volt, mint a Magyar Népközösség.

A Magyar Népközösség tartalmi foglalatja, hogy jelentese a magyar népi közösséggel egyenlo. Nagy hazai közösségeinket és egyazon aliami közösségben élő nagy nemzetisékséit is rájuk és tapasztaljuk, hogy fejlődésük a koncentráció, a közösségi élet teljessége felé naad. Ha ezek fennmaradásuk és küldetésük teljesíthetése érdekében szükségesnek érik a közösségi életben való feloldásukat, melynyel máskor szükségszerű ez a kisebb nemzetiséksé és azon népcsoportoknál, melyek kisebbségi sorsban ének.

Népi életünk alapja a sorsközösséget jelentő népi közösség. Egy valamennyiért és valamennyi egyért! Még az erősebb törzset is meghajlítja a vihar, ha egyedül, egymagában áll. A közösségi élet elképzelhetetlen a sorsközösséget jelentő egymásrautaltság tudata nélkül. Az egymásrautaltság állandó tudata és érzése jelenti a nemzeti öntudatot is, melynek elvesztése a nemzeti lét feladásával egyenlo.

Egyéni hibákon és gyengeségeken túl szeretnünk, tisztelnünk és becsülnünk kell egymást mint egyazon népi csoport egyékeit, ami viszont feltételezi azt, hogy tudjunk egymásról. Tudjuk azt, hogy vagyunk és egymásért vagyunk. Minden magánérdek csak addig jogos, amíg a közösségi érdeke nem ütközik. Ez járhat lemondással, lehet áldozattal, de ezek nélkül közösségi élet nincsen. És minden áldozatot örömmel és szívesen kell meghoznunk, mert csak így van értéke.

Vezetők és vezetettek között ebben a tekintetben nincsen különbség. Fokozatok csak a munkavállalásban vannak. A magyarnál nincsen magyarrabb. Éreznünk kell a munkavállalás fontosságát és minden eselokedetünkért a felelősségvállalást. Sem a munkának reánkös részét, sem pedig az ezért való felelősséget nem háríthatjuk át másra. Mindegyikünk egy-egy ereke annak a nagy gyezetnek, mely a kisebbségi élet létketését jelenti és ha egy kerék kikapcsolódik, zökkenők teszik bizonytalanba az egész gyezet működését.

A létünk esaknem negyed század alatt mindenki megtalálhatta azt a helyet, melyet számára a kisebbségi sors kijelölt. Nincsen lécsi és nincsen nagy, nincsen fontos és nincsen lényegtelen. — minden egyformán sorsdöntő életünk alakulására. A legközelebbi mozdonyon is ha meglazul egy esavar, megbénítja a gép működését és katasztrófát okozhat. Egy-egy alkatrésze mindentől elmozdít, minden mozdonynak, mely életünk vonatát a jövendő felé röpti.

Minden nemzet élete részben függvénye a többi nemzet élete mikénti alakulásának is, de ez nem jelenthet vak fatalizmust, mert hogy a nemzetek nagy közösségében miként helyezkedünk el, milyen helyet biztosíthatunk magunknak, tőlünk, a mi munkánktól, a mi magatartásunktól is függ.

Az örökkevtetés orsóján lepergett utolsó esztendő minden eddiginél nagyobb háború veszedelmét zudította az emberiségre. Nem egyes államok és nem egyes nemzetek állanak egymással szemben, hanem világrések és világszemle étek. Ez a harc dönti el, hogy az elkövetkező évszázadokban milyen lesz az életünk, milyen lesz a sorsunk. Ennek a harcnak senki nem maradhat néma és béna szemlélője, hanem mindenkinek tevékeny részt kell vállalnia ott, ahová hivatása állítja.

Csodákat ne várjon senki. Az élet nem ad ingyen semmit. Mindenért meg kell fizetni. Nem mondhatjuk Ady Endrével, hogy „mi a harcunkat megharcoltuk és hadd várjanak a pipogyák valami nem jövő esodát, vén, szép történelmi esodát...” Mert esodaváro nemzetek szeretik mondani a magyart. Csodaváro nemzetek nemzetnek nincs jövőkük. Ezt a jövendőt magunknak kell kovácsolnunk becsületet, tisztességes munkával, ernyedetlen kitartással, egymás támogatásával, tevékenységre szomjas akarással.

Esztendő újabb fordulóján nem bocsátkozunk jóslásokba.

Próbáljunk az ujesztendőben egyszerűen, de egészen magyarok lenni.

HÜSÉG

NAGY FERENC erdélyi református püspökhelyettes ujévi pásztorleveléből

Az idők forगतában megállva a határkőnél, az ó- és ujesztendő határmezsgyéjén, el akarok veletek beszélgetni lélekben — Testvéreim — a hüségről. A hüség az az oszlop, mely tartja ezer felől ostromolt életépületünk domját, s ha ez az oszlop is kidől — óriási robajjal egyszerre összeomlik életünk esarnoka! A hüség ugyanis öriz engem, de csak addig, míg én örözöm őt!... A hüség velem van és vigyáz reám, de csak addig, míg én vagyok vele és vigyázok rá! A hüség nem hogy el és megment engem, de, ha én elhagyom őt, halott porom felett megkondul a lélek-harang szava: A hüséget nem örző szív elégett emberi élet hamvvedre csupán!...

Nagyon ismerős közhely ez a megállapítás: az élet nehéz! De bármennyire elcsépelet mondas is, hajlandók vagyunk még fokozni is ezt az önmagában egyszerű tételt így: az élet elbirhatatlan! Emberek állanak elének, megsápad az arcuk, remegő válik a hangjuk, szemük sarkából kihull a belső zaklatottság áruló jele: a gyöngyöző könnyesepp szinte kihörög lelkük mélyéről: „Nem bírom tovább!” Adventi, sötétlenlők, szomorú lelkek, akiknek szívében nem lobog karácsonyi fény; Golgothán járó emberek, akiknek szívéből kihall a husvét izenete.

Éppen ezért nem hunyhat szemet a kérdés felett az Anyaszentegyház és feleletet kell adnia annak a seregnek, amelyik zaklatott szívvel eléje áll és fudokló hangon azt kérdi: mit tegyek?... Erre a feladatra vállalkozom én e csöndes órán. Teszem ezt azért, mert az én gyenge, erőtlen, emberi szívem ma százszorosan érzi a felelősséget azon a ponton, ahová az Uristen akarata állított, mert magam is tépő és marcangoló tusakodásokon mentem át és így átérzem és ismerem az elibém álló zaklatott szívek gyötördését, mert szívem göröcsösen vonaglik meg, ha arra gondolok, hogy Anyaszentegyházam belezuhan a halál szakadékába; mert imádkozom naponta azért, hogy Anyaszentegyházam fejről ne essék le az élet koronája! Ezekért merek felelni! A felelet, amit odaütök minden szívhöz, rövid, határozott és meg nem alkuvo. Lehet, hogy kegyetlennek tetszik annak a szívhöz, amelyik remegő tekintettel vár feleletre! A felelet nem is az enyém voltaképpen, hanem az Isten anygalé. A Mennyei jelenések könyve II. részének 10. verséből való és így mennydörög: „Légy hü mindhalálig!” Mindegy, hogy élsz, mindegy, hogy meghalsz, nincs más válasz, nincs más felelet: légy hü, ha bele kell halnod is!...

Mit jelent hünek maradni? Mi a hüség? A hüség a lélek viszonya, kapcsolata egy másik lélekkel és pedig olyan viszony és kapcsolat, mikor az egyik lélek minden kényseritéstől mentesen, önkéntesen, szabadon, boldog önátadásban megáll és kitart a másik lélek mellett. Az élet alapjában nem egyvél, mint viszonyban és kapcsolatban levés más életkekkel; az élet hozzártartozás más életkekhez és más életkek hozzártartozása az én életemhez. Az életem valakié életemnek ez Isten általi adottsága! Ő hozott engem kapcsolatba más lelkekkel, hogy azok hitvesem vagy fér-

jem, itestvérem vagy nótestvérem, rokonaím vagy barátaim legyenek. Ezt az adottságot nekem aláztatosan tudomásul kell vennem, mint Istennek az ő eleve elrendelésében rólam való döntését. Ő tudja, hogy miért teremtett engem férfinak vagy nőnek, királynak vagy koldusnak, kálvinistának vagy katolikusnak. Nekem ezt a döntési tudomásul kell vennem, mert ez az a fundamentum, melyre Isten az én életemet alapozta! E döntés tudomásul vételének részéről az a bizonyítéka, ha megmaradok annak, akinek Isten szánt és megteremtett, ha kitartok és megállok azok mellett, akikhez Isten engem az ő titkos akarata által hozzákapsolt, az életben egybekötözött. Én pedig megállok és kitartok a magam boldog önátadásával, függetlenül minden érdektől és előnytől; nem vizsgálván és nem mérlegelvén azt, hogy ez a megállás és kitartás reám nézve milyen eredménnyel jár, hogy könnyű-e vagy nehéz, hogy előnyös-e vagy hátrányos, hogy veszedelmes-e vagy veszélytelen, hogy mit szól hozzá a világ, hogy egyszerűen bolondnak vagy naivnak tartanak-e érte, hogy látható életem esetleg elpusztul-e miatta, hogy belehalok-e? Ez a minden zamatás nélküli, önkéntes, aláztatosan, boldogan hordozott megállás és kitartás: a hüség!

A hüség forrása az Isten örök szeretete. Ő ültette bele a szívembe, mint az ő lényének egy darabját, mikor megteremtett. Ezért a hüség is éppen olyan megmagyarázhatatlan, mint amilyen megmagyarázhatatlan a szeretet! Csak azt tudom, hogy létező szent dolog, csak azt érzem, hogy az élet fundamentuma, célja, értelme és rendeltetése! Miért szereted az Édesanyádat? Miért szereted a gyermekedet, még bűnében, tékozló mivoltában, szégyenében is?... Miért szereted Anyaszentegyházadat, ezt a koldus fejedelem asszonyt, amelyik most segítségnyújtás helyett feléd nyújtja ki megszaradó kezét s napról-napra kéri és várja tőled az áldozatot, mikor egy más egyházba való tartozásod kinyitná a kaput, melyen át a pozíció, hivatal, dus kenyérkereseti lehetőség és kényelmes élet várna rád? Miért vagy hü hozzá?... Miért szereted és imárod az Istent, amikor ugy tetszik neked, hogy kenyér helyett követ ad és ha halat kértél, mérges kigyósereget küld rád? És miért vagy hü, kell, hogy hü légy a feleségedhez, férjedhez, az édesapádhoz és anyádhoz, Anyaszentegyházadhoz, Krisztushoz, Istenedhez?! Nincs más felelet erre, mint az, hogy a hüség felismerése Isten iránt való örök szeretetének; felismerése Isten eleve elrendelésében, rólad, sorsodról az ő örök szeretetéből való döntésének és aláztatos meghajlás az előtt a döntés előtt, melynek szerzőjéről csak azt tudod, hogy ő maga tökéletes és örök szeretet és tökéletes és örök hüség; felismerése annak is, hogy a hüség nemörzése vagy megtagadása részéről, Isten döntése és akarata ellen való lázadás, áruias, melynek szükségszerű következménye saját életem pusztulása.

A hüség számunkra az életet jelenti, a hüség maga az élet! A hüség az élet csillaga. A hüség csillagának — éppen ezért, mert az élet csil-

laga — az élet sötét éjszakájában kell leginkább ragyognia! Mi lenne ebből a világból, életünkben, ha a szenvedések fekete éjszakájában hulló csillaggá válnék a hűségünk? Ha a hűség csak akkor volna meg bennünk, amikor a földön nagyszerűen és pompásan, a mi igényünk és kedvtelésünk szerint folyik életünk! És mi lenne az Anyaszentegyházból, iskolák seregéből, gyülekezetekből és nyújból, ha a tanítók és pásztorok csak addig volnának hűségesek, míg ez a hivatás kényelmes életlehetőséget biztosít számukra, de rögtön megfutnának és prédául hagynák ott a rájuk bízott sereget s nyáját az első mennydörgés szavára, a zivatárban, árvízben?! Mit érdemel az ember, akinél a hűség csak látszat volt, csak szemfényvesztés, csak alaktoskodó farizeusi képmutatás?! És most lépünk a legmagasabbra! Vajjon Krisztus lett volna-e Krisztus, ha csak Virágvasárnap lett volna hű, ha csak a Virágvasárnapot váltalta volna, de a gessemánéi éjszakát, a Nagypénteket, a Golgothát elutasította volna magától?! A csil-

lag annál fényesebben ragyog, minél sötétebb az éjszaka és akkor a legragyogóbb, mikor utolsó lobban sugárzó fénye. A hűség akkor hűség, ha vakiróan ragyog az élet éjszakájában! A hűség jó sorsra, balsorsra, életre-halálra való egybekapcsolódás!

Most már még csak azt kérdelem meg tőletek Testvéreim: hogy álltok az egybekapcsolódást illetőleg tettekkkel, Anyaszentegyházatokkal, Krisztusokkal, Istenetekkel? Birjátok-e még hűséggel? Telik-e még hűségetekből?! Hulló csillag-e hűségetek vagy pompázó, ragyogó, élő csillag?... Ne lépjétek át addig templomotok küszöbét, míg zaklatott szívetek mélyén fel nem viharzik fegedástelepek bizonyágtévő szava: Birom még, telik még, akarom, hogy teljen hűségemből!... míg ki nem csordul lelketek aláztos imája: Uram segélj, hogy maradhassak hű — mindhalálig.

Az örök hűségű Urison áldja meg az ő ujesztondejét a mi hűségünk növekedésében.

Ófelsége napiparancsa a hadsereghez az újév alkalmából

Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége I. Mihai király a következő napiparancsot intézte a katonákhoz:

Katonák!

Azokat a reményeket, amelyeket az egész román lélek 1941 kezdetén belétek helyezett, bőségesen beváltottatok.

Erdemességetekkel biztosítottátok az ország nyugalmát.

Bátorságotokkal és véretekkel visszaszerezétek Bukovinát és Bessarabiát, Kelet felé visszaállítottátok az ország határait.

Közületek még most is harcolnak, hogy leverjék az ellenség vergődését és örködték az elfoglalt területeket.

Az egész ország és én hálásak vagyunk azért, amit cselekedtetek.

Az újévet az irántatok való gondolattal kezdem.

Istenbe vetett reménnyel és abban a meggyőződésben, hogy erényeitek, az ország és a nemzet iránti szeretetek drága hazánknak fényes jövőt biztosít, lelkem mélyéből kívánok boldog újévet és jó egészséget!

MIHAI

A japán fogságba került hindu katonák Anglia ellen akarnak harcolni

Kantonból jelenti a Stefani iroda: A Domei ügynökség beszámol Emum Ryu Sakai tábornok nyilatkozatáról, aki Hongkong elfoglalása alkalmából megfigyelte, hogy az angol csapatok állandóan a tűzvonal mögött álltak, az első vonalon csak a hindu és kannadai csapatok harcoltak.

Amikor sor került volna az angol csapatok harcbevetésére, a brit parancsnokság elérkezettnek tekintette az időt a város feladására.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán császári főhadiszállás szóvivője a Domei hírszolgálati irodának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Iph városánál kétezer hindu hadifogoly kinyilvánította ama akaratát, hogy hindu ezredbe tömörülve az angolok ellen akarnak harcolni.

Iph mögött teljesen felbomlottak a csatát veszített angol csapatok

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: Az „Asahi” című japán lap közli, hogy az Iph városából elmenekült angolok ötezer halottat és sebesültet hagytak a csatákon. (Rador).

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda: Elmentésben az brit hírszolgálatokkal szemben, melyek szerint az Iph városánál csatát veszített angolok a várostól délre előre elkészített állásaikba vonultak volna vissza, Bangkokba oly értesülések érkeztek, hogy ezek az angol erők teljesen felbomlottak és egyetlen vonalon sem képesek az ellenállásra.

A dél felé előretörő japánok már Batu Gwyahig érkeztek. Következő célpontjuk: átkelés a Bernam folyóra. E hadművelet sikere révén felszabadul a Kuala Lumpur felé vezető út.

Hétfőről kedde virradó éjszaka a japán bombavető repülőgépek három ízben támadták Szingapurt és nagy károkat okoztak az ottani katonai berendezésekben. (Rador).

ELŐRENYOMULÁS SZINGAPUR FELE

Tokióból jelenti a Havas-OFI: A Domei-irodának Iphba küldött tudósítója közli, hogy a japán csapatok miután áthaladtak több hadászati szempontból fontos magaslaton, Perak tartomány déli részében nyomulnak előre. A Lyon tábornok pa-

Ugyanezrekor a Maláji-félszigeten, valamint a Csendes-óceán déli részén levő számos szigeten élő kínaiak fellázadtak a csungkingi kormány ellen és hűségnyilatkozatot tettek a nankingi kínai nemzeti kormány mellett.

A Luzon szigetén folyó hadműveletekkel kapcsolatosan a japán főhadiszállás szóvivője kijelentette, hogy ezek a hadműveletek tervszerűen folynak. Manilla január első tíz napján belül valószínűleg eliesik. A japán légierő Kalkuttát s bármely más várost bombáznai fogja, ha ezeket a helységeket a csungkingi kormány számára ellátási központokká alakítaná át. A japán szóvivő egyben kijelentette, hogy a japán légierő egyáltalában nem akarja, hogy India katasztrófa ily bombatámadások alatt szenvedjen. (Rador).

parancsnoksága alatt álló tizenegyedik hadosztályt megsemmisítették. Az angolok azon igyekeznek, hogy egy meg nem jelölt állam fővárosát felhasználva, újjászervezzék az ellenállást. Az Iphotól Szingapur felé vezető korszerű utak rendkívüli módon megkönnyítik a japánok előnyomulását. (Rador)

CSANG KAI SEK SEGÍTSÉGET KÉRİK AZ ANGOLOK

Sanghaiból jelenti a Stefani-iroda: Kitudódott, hogy Anglia nagy nyomást gyakorol a csungkingi kormányra, hogy Csang Kai Sek tábornagy csapatával vegyen részt Szingapur és Burma védelmében.

A Csungkingba vezető burmai út forgalmának védelmére Csang Kai Sek rendelkezésére bocsátott amerikai repülőket a rangúri repülőterre küldték. Hír szerint Csungking és Delhi között légijárat létesül. (Rador)

LÉGVÉDELMI GYAKORLATOK TOKIÓBAN ÉS KÖRNYÉKÉN

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán császári főhadiszállás közölte, hogy hétfőről kedde virradó éjszaka Tokióban és környékén megkezdődtek a légvédelmi gyakorlatok. Eddig még nincs értesülés arról, hogy az ellenség légitámadásokra készül-e, — jelentette ki a japán főhadiszállás szóvivője, — mindössze

elővigyázatossági intézkedésekről van szó, mert számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy az ellenség megkísérli a hagyományos japáni újévi ünnepek alkalmával a berepülést. (Rador)

A FELSZABADÍTOTT MALAJI TERÜLETEK KINAI LAKOSSÁGA CSATLAKOZOTT A NANKINGI KORMÁNYHOZ

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei-iroda Malájából úgy értesült, hogy Kedah, Perak és Kelantan tartományokban, melyeket a japánok elfoglaltak, a kínai szervezetek csatlakoztak a nankingi kínai kormányhoz. Egy maláji kínai társulat kifejezte ama óhaját, hogy részt akar venni az új távolkeleti rend keretében történő gazdasági újjáépítésben. A maláji államokban körülbelül egymillió háromezrezer kínai él, akiknek legnagyobb része vezető tisztségeket tölt be a kereskedelmi és ipari vállalatoknál. (Rador)

A „REPÜLŐ VÁRAK” KUDARCA

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán tengeralattjáróknak az Egyesült Államok területi vizein és a Hawai-szigetek környékén elért sikereiről kiadott első hivatalos jelentés annál is inkább nagy érdeklődést keltett, miután ezzel megtörtek a japán haditengerészet főparancsnokágának eddigi hallgatása.

Tominaka, aki a japán haditengerészet főparancsnokágának sajtóosztályán működik, a „Nisi-Nisi” című lapban megállapítja, hogy az Egyesült Államoknak a Csendes-óceánra való összeköttetését elvágják.

Ezzel bebizonyosodik, hogy mennyire feltételes volt Amerikának az a kísérlete, hogy blokádt alá helyezze Japánt és gazdaságilag kényszerítse térdre. Tominaka rámutatott arra, hogy a háború kitérésrekor a Csendes-óceán nyugati részében állomásozó amerikai tengeralattjárók közül huszat elsüllyesztettek. Ugyanílyen sors érte az ugy-

nevezett repülővárat, amelyeknek az lett volna a feladatuk, hogy a tengeralattjárókkal karöltve, megakadályozzák a japánok hadműveleteit, főleg a hadianyagszállítást illetően. (Rador)

Bajor királyi hercegből — apostoli főjegyző

— Az egykori ezredes szeminariumba vonult, pappá szentelték és a Szent Péter templomban teljesít szolgálatot. —

Rómából jelentik: A Vatikán felhivatalos lapja, az „Osservatore Romano” híradása szerint XII. Pius pápa Wittelsbach György bajor királyi herceget utódlási joggal Wilpert József apostoli főjegyző koadjutorává nevezte ki.

György herceg eddig a számföltötti apostoli protonotáriusok sorába tartozott. Lipót bajor herceg és Habsburg Gizella főhercegnének ő a harmadik gyermeke, aki Münchenben született 1880 április 2-án. Hosszabb ideig katona volt.

1912-ben házasságra lépett Frigyes főherceg leányával de ezt a házasságot később az egyház is, a polgári hatóságok is érvénytelennek nyilvánították.

Mint ezredes, nyugalomba ment, majd papnevelő intézetbe vonult. 1921-ben szentelték pappá, megszerezte a kánonjogi doktorátust is és nemsokára

kineveztek a vatikáni bazilika kanonokává. Pappászentelése után, alig két év múlva, pápai prelátussá léptették elő s még ugyanebben az évben, 1921-ben számfelötti apostoli protonotáriussá nevezte ki a pápa. A ritka egyházi karriert befutott volt katonatiszt legújabb előléptetése római körökben élénk érdeklődést és megaláztatást keltett.

Fotokopiák

okmányokról, képekől

Igazo'ványképek gyorsan és árányan készülnek

FOTO STUDIO

ÉNGEL ÉNDRE

fényképészeti műtermében

Timişoara I., Piața Libertății 4 szám
Telefon: 34-30

Antonescu államvezető újvi szövege

A megpróbáltatások és áldozatok esztendeje véget ért

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu tábornagy államvezető az új év küszöbén kiáltványt intézett az országhoz és ebben bejelentette, hogy a megpróbáltatások, az áldozatok és a szent harcok egy éve véget ért. A hit, az igazság, a súlyos felelősség és a szent parancsok egy éve pedig megkezdődik. Az államvezető azután hangoztatta, hogy a román hagyományt követve feltárja lelkét, hogy lefektethesse a kezdődő új év új alapjait. Utalt arra, hogy

az 1941-es év a román nemzet történelmében a választás éve volt.

Az 1941-es év a testvérek közötti harc romboló terhével kezdődött, amit a román történelem soha nem ismert és a román lelkiismeret soha jóváhagyni nem fog. Ez alkalmat nyújtott a hadseregnek, hogy teljesítse az egység és a becsület megőrzésére vonatkozó nagy hivatását. Az egészséges és érdemes román nép, a tisztalelkű és egészséges gondolkodású román földműves, az érdemes és céljával tisztában levő polgárság, a nemzet tudósai, akik tudatában voltak felelősségüknek és az igazi ifjúság, amely tisztában volt kötelességével, csatlakozott a hadsereghez és bizonyítékát adta, hogy

a román nemzet nem veszít el

és minden belső vagy külső kísérlet erőinek szétzúzására, megtörik a román öntudat szikláján, amelyet senki sem dönthet meg.

A jogért és igazságért folyó hősi harcok idején az ifjúságnak és a nemzet minden fiának a harcot kell vértelontania új jogok felépítésére és hazájuk felemelése érdekében és nem a rend felborításáért vagy hogy jogtalan eseményekkel felborítsák a nemzet jövőjét. A továbbiakban rámutatott arra, hogy a román nemzet szövetségesei támogatásával

nemcsak az igazságos határokat szerzették vissza, hanem tovább haladt a moldovai ősök fejedelemségének vidékére

és Keleten a szabadság és biztonság egét nyitotta meg, visszaverve azt a hordát, amely elárasztotta az országot.

Antonescu tábornagy kiáltványa a továbbiak során megállapítja, hogy Románia 1941 évi háborúját a történelem nemcsak a jogokért és az igazságért

Antonescu Ion tábornagy-államvezető újvi napiparancsa a hadsereghez

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető az új esztendő alkalmából a következő napiparancsot intézte a hadsereghez:

Szeptembertől ennek a fájdalmas, de dicsőséges évnek a végéig megértettetek, hallgattatok és követeltetek engem. 1940 szeptemberének tragikus napjaiban, amikor érdemtelen és hibákkal teli kezéből kiragadtam az országot anélkül, hogy láttuk volna egymást, megértettük egymást. Megértettük egymást, mert ti is katonák vagytok mint én. Tiszta és egymásbalkulcsolt kezeink egyetlen és legyőzhetetlen karba fonódtak és ezzel

válaszoltunk egyhangulag és spontánul, habozás nélkül a haza hívására.

Annyi összeomlás láttára a fájdalomtól némán, de az ártatlan, a tiszta ország, az egész ország bizott sorában és 1940 szeptemberében azt várta, hogy a hadsereg megmentsé. Ez rajtatok keresztül általam megtörtént. Megmentettük egymást. Megmentettük egymást és engedelmesen, határozottan és tiszta gondolattal válaszoltunk hívására. Példánkat követve az ország a rend útjára lépett

ahelyett, hogy a zavar szaka... zuhant volna és ezzel a magartatással hozzájárult a megkezdett országmentés... szervezési műhöz.

Katonák! Mentés tragikus munkájában, amelyben én mint szemlélők és én mint... nyújtott atya, mindent elkövetünk, hogy az igazság és felelősségtelenség, a rend, a munka, a becsület és példátmutató utra térítsük vissza azokat, akik felelős helyekről terrorral és bűnnel megfélemlítették a városokat és falvakat és megkísérelték, hogy szegénytelen... rablásait s hozzánemértésüket leplezzék.

Az egész ország, tőletek és általam várta a rend, a jövő és a becsület helyreállítását.

Január 23-án parancsomra, amely a hazáé is volt, mellettekkel és véretekkel mindörökké véget vetettetek egy olyan rendszernek, amely gyűlöletesebbnek mutatkozott a szeptemberben lefőntötté. Magartatástokkal és fevelmetekkel megmutattátok, hogy általatok az ország nem engedi és nem fogja meg-

folytatott harcaink, de a keresztény hitért és az európai civilizációért hozott áldozatnak fogja minősíteni.

Románia teljesíti küldetését

s az ősök szellemében vérrel védelmezi Délkelet-Európát. Ez volt és ez marad Románia európai hivatása. Az 1942 esztendő nehéz harcok éve lesz, a népek összefogása megteremti az igazság győzelmét. Ebből a megpróbáltatásból a román nép hatalmasan jogaiban és becsületében gyarapodva kerül ki, mert ebben a harcban a hit lelkesedésével, a vér áldozatával és az igazság becsületével vesz részt. Ezért az új esztendő küszöbén bizalommal tekint a román nép a jövő elé.

Az eljövendő nehéz órák leküzdésére a jövő igazság megalapozására az egész nemzet egységes akaratral, közös áldozathozással egy célt ismer: a haza ügyét.

Az 1942. évben új intézmények létesülnek a nemzeti hivatástudat és egység szolegátára,

a föld népe s a munkásság, a fiatalság és az értelmiség élete és munkája szervesen belekapcsolódik abba a küzdelembe és szent célkitűzésbe, mely a haza védelme és felvirágoztatása. A legnagyobb, legparancsolóbb áldozatot a hadseregért kell hozni, mely a nemzet jogainak érvényesítője s annak ereje biztosítja a nemzet jogait. Az újvi harangok zugásakor a nemzet imája száll az ég felé. Isten és az Istenbe vetett hit előtt, az ősök dicsősége előtt ma egységesen és készen áll a nemzet mindazon veszélyekkel szemben, melyeket az új esztendő hoz,

készen áll a nemzet a győzelem kivívására, mely nem késlekedhet.

Az elmúlt esztendő fájdalmából merítünk új lendületet, életerőt az új román megvalósuláshoz.

Az új esztendő küszöbén az államvezető munkára, felelősségre és áldozatoságra hívja fel az ország népét, a maga részéről biztosítja a nemzetet, hogy ugyanazzal a becsületességgel és feddhetetlen tiszteséggel, megingathatatlan hittel vezeti népét a történelem és a jogok útján. Az államvezető újvi szövegét ezekkel a szavakkal fejezte be: Istennel előre. Eljenek az összes románok! Eljen a király! Eljen Románia!

gedni, hogy a törvényt és igazságot letiporják, megzavarják a rendet és nyugalmat, hanem biztosítja a munkát és a tulajdon szentségét, mindenki életét és fejlődési lehetőségét. Néhány hónap alatt az ország két ízben is elismerését fejezte ki magartatástokért, fevelmetekért és áldozatokatokért és általam biztosította gondoskodását és szeretetét.

Katonák! Néhány hónappal a tragikus események után Isten akaratával eljött a mi nagy napunk. Junius 22-én mellettekkel ledöntöttétek a bűnök, a szégyen és fájdalom és a rabság falát és megadtátok testvéreinknek a szabadságot és a hitet. Isten megölt benneteket a hitnek hozott szolgálatért, felszabadított testvéreitek pedig bizonyára örök elismeréssel lesznek.

Derék katonák! A közelmúltban ismerttem veletek, amely a ti multatok. Hajoljunk meg csodálattal és elismeréssel azelőtt a számtalan kereszt előtt, amely örök hősiességetek, a szabadságért, igazságért, keresztért, a hitért, ősi földünkért és becsületünkért folytatott harc jelképe, annak a győzelmes utnak mentén, amelyen Rosztov, Azov, Kercs és Szebasztopol távoli vidékei felé haladtatok. Szeretett katonáim! A legszélsőbb fejedelmi várakon túlvó siroknak nem szabad beszennyeződniük.

Az ellenségé megértük, de nem vertük meg le véglegesen. Kötelességünk a harcot végig küzdenünk, mert máskülönbben hiábavaló volt a vérontás.

Az, aki mást mond, ellenségéte, gyermekeitek, a nyugalom és szabadság ellensége. Ellenségé ősi földeteknek, akik a... ssággal, gyávasággal téged, gyermekeidet és szüleidet a sötétségbe és örökös rabszolgaságba akar dönteni.

Antonescu tábornagy államvezető napiparancsa további részében hangsúlyozza, hogy a szabadságért, igazságért, a keresztért és a hitért, a földért és az otzontól folyó küzdelem napjaiban senki se hallgasson az ellenség és a semmirekellők propagandájára; kövessék a marsall utasítását és a nép parancsát, mindenekelőtt pedig hallgassanak arra a szent parancsra, mely az ősi, fejedelmi sirokon túlról jön. — A hitnek és harcnak e parancsa azt követeli, hogy évszázadokra megtörjük azok ere-

jét, akik évszázadokon keresztül elrabolták testünk és földünk darabjait.

— Katonák! Abban a meggyőződésben, hogy ez-uttal is megértettetek és meghallgattok, boldog új-esztendőt kívánok nektek és kérlek benneteket, hogy kövessetek engem. Továbbra is a dicsőség útján és csakis a ti javatokra és az ország boldogulására vezetlek benneteket.

— Eljen Románia! Eljen Románia hadserege! Eljen a király!

ANTONESCU tábornagy.

Közlemény

A románosítási, telepítési és leltározási államtikárság közli, hogy a hivatalos lap 1941 május 3-i 102. számában megjelent 1219. számú rendelettörvény tizenhetedik szakasza alapján az államtikárság kebelében kisebbségi igazgatóság létesült.

A fenti rendelettörvény tizenhetedik szakaszának megfelelően „minden közbenjárás és kérelem, amely a kisebbségek életére és ténykedésére vonatkozó kérdéseket érinti, ehhez az igazgatósághoz nyújtandó be”.

A kisebbségi igazgatóság működését jelenleg a románosítási, telepítési és leltározási államtikárság keretében kezte meg (Bucuresti, Strada Mantuleasa, 22. etaj II. apart. 14).

Kisebbségi személyek és névcsoportok minden, az állami hatóságokhoz intézendő kérelmeiket a kisebbségi igazgatósághoz juttassák el.

Olasz és német zuhanóban. bázók s keres támadásai

Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közleményét: Adzsencia körzetében felérintő tevékenység volt. Az előző közleményben elpusztítottak jeizett ellenséges harcokcsik száma hetvennégyre, a hadifogyóké pedig többszázra emelkedett. Solum vidékéről a tüzéségi párbaj erősödését jelentik. A Bardia ellen intézett páncélkocsi támadást az olaszok visszaverték. Olasz és német zuhanó-bombázó repülőök sikerrel támadták az ellenség csapatösszevonásait és gőpesített egységeit. A Tripolisz és Quara ellen intézett angol légitámadás néhány áldozatot követelt és csekély anyagi károkat okozott. Más brit gépek Athén környékére dobtak le bombákat minden eredmény nélkül. Kirenakjától északra egy ellenséges hajókara-vánból német repülőgépek megrongáltak egy-egy torpedórombolót és egy gőzhajót.

BENGHAZI TELJESEN ELPUSTULT

Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: A Reuter-ügynökség külön tudósítója közli, hogy a karácsony napján Benghaziba bevonult angol csapatok teljesen lerombolta találták a várost. A... tek és... gényiség még szállást sem találtak. (Rador)

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Ha kellemsen akarja eltölteni az Újévet és feledni akarja minden buja baját, akkor nézze meg a bécsi humor művészeinek leghumorabb filmjét, az újvi legnagyobb szenzációját, a szezon legkacagtatóbb és legszellemesebb szalon vígátékát,

Ejjel jön a szerencse

Műsoron a legújabb O. N. C. és UFA-híradók
Előadások 3, 5, 7.15 és 9.30-kor
11.30 kor matiné olcsó helyárakkal

Elnémult a hawaii gitár, helyette bomba robban a tündérszigeteken

Büvös-bájosan szól a hawaii gitár, hangja édes, elandalító, mintha égi angyalok muzsikája volna. A hawaii gitár mámorító szerelmi dalokat penget, kedves románcokat zeng. Most azonban a hawaii gitár hallgat, de a mennyei hangok helyébe nem állott be a csend, Zug az ádáz harcok pokoli lármája. A Hawaii szigetek fölött repülőgépek szállanak és esőként hullják a robbanó bombákat a zöldelő szigetekre. Hadihajók jelennek meg a szigetek előtt és ágyúik tüze felperzselt palotákat, kunyhókat, virágzó telepítvényeket.

A Hawaii szigetek Amerikától nem sok jót kaptak az elmúlt évtizedekben. Ez a háború pedig, amely elűzi az ottani emberek énekét, gitározó kedvét, boldogságát, gondtalanságát, mosolyát, Amerika gonosz ajándéka.

A szigetszereplőt Cook angol hajóskapitány is utazó, 1778-ban, tehát mindössze százhatvanhárom esztendő előtt fedezte föl.

Amikor a huszonegy szigetet rávezette a térképre, Sandwich-szigetnek nevezte el azokat. Sandwich gróf, gazdag főúr, anyagi támogatása tette ugyanis lehetővé Cook bolyongásait a Csendes óceánban és hálájának úgy adott kifejezést, hogy a gróf emlékének a szigeteknek róla való elnevezésével halhatatlanságot kívánt biztosítani. Ez azonban nem sikerült, mert a Sandwich-szigetek elnevezés nem tudott népszerűvé válni és helyette a benszülöttek lágy, zengzetes elnevezése, a Hawaii lépett.

A huszonegy Hawaii-sziget közül csak nyolc a lakott, a többi tizenhárom kopár és emberi településre alkalmatlan. A szigetszereplőt vulkánikus eredetű és egyes szigetekeken most is füstölnek még négyezer méternél magasabb tűzhányó hegyek. A lakott szigetek sem nagyok és terjedelmük mindössze tizenhatezer négyzetkilóméter.

A lakosság száma 1920-ban kétszázhatvan-ezer volt, ma pedig háromszázötvenezer.

A sziget őslakói a kanakok, ami annyit jelent mint em berek. A kanakok nyelve rokon a malájival. Vannak ősrégi mondák, hőskötemények, de leggazdagabbak dalokban. Az írás-olvasás mesterségét hamarosan elsajátították és ennek következtében ma virágzó irodalmuk van. A Hawaii-szigeteken megjelenő napilapok közül hét kanak nyelvi.

A szigetszereplőt felfedezése után nyomban megindult oda a fehér emberek bevándorlása. Nagy számban élnek ott angolok, portugálok és amerikaiak. Az ázsiai népfajok közül a japánok és kínaiak bocsátottak nagyobb rajokat a Hawaii-szigetekre. Az összlakosság háromnegyed része azonban ma is kanak.

A Hawaii-szigetek államformája felfedezésük idején királyság volt. Valamennyi sziget Kamahema király fenhatósága alá tartozott. Kamahema király családjával együtt hamarosan felvette a kereszténységet és példáját rövidesen követte egész népe. A király kereskedelmi kapcsolatokba lépett Angliával. Utódai a kereskedelmi szerződést megújították, sőt hasonló szerződéseket kötöttek a portugálokkal és franciákkal is. A hawaii királyi udvarban a felfedezés óta mindig voltak fehér tanácsadók, akiknek buzdítására iskolák, kulturális intézmények, gyárak létesültek.

Az Északamerikai Egyesült Államok vezetői már 1850 körül szemet vetettek a Hawaii-szigetekre és terüük elérése érdekében céltudatosan dolgoztak. Lassan, fokozatosan megingatták a királyok bizalmát az európai tanácsadók iránt és amíg igyekeztek lábukat megvetni az udvarnál, addig másrészt kereskedelmi vállalatokat és gyárakat alapítottak a Hawaii-szigeteken.

Amerikai bujtogatásra 1892-ben a Hawaii-szigeteken forradalom tört ki, amelynek eredményeképpen Liliouokalani királynőt megfosztották trónjától és kikiáltották a köztársaságot.

Azonban a királypártiak még mindig elég sokan és elég erősek voltak és 1895-ben Liliouokalani királynő érdekében zendülésben törtek ki. A köztársasági kormány csapatai amerikai tisztek vezetése alatt a zendülést leverték és a szerencsétlen királynőt öt évi fogságba itélték. Büntetésének kitöltése után állami járadékából élt és mint egyszerű polgárasszony élte le hátralévő éveit.

A köztársasági kormány alatt Amerika befolyása a Hawaii-szigeteken megerősödött és a szigeteket 1907-ben kikiáltották Amerikai védnöksége alá hódították. De a hódítás tette az amerikai politikai ügyelőknek, akik sok pénzzel rendelkeztek, hogy

szabadabban mozogjanak a végcél érdekében. Ez aztán 1900-ban végre beteljesedett,

amikor a Hawaii-szigetek parlamentjének az Egyesült Államok dollárjaival megvásárolt képviselői kimondták, hogy a Hawaii-szigetszereplőt Amerikához csatlakozik.

Ettől kezdve Amerika főtörvénye volt, hogy a szigetszereplőn az angol, portugál, francia, japán és kínai gazdasági érdekeltségeket minél jobban a háttérbe szorítsa

A Hawaii-szigetek fővárosa az Oahu-szigeten épült Honolulu. A síkságon emelkedő várost észak felől ezer méteres csúcsokkal bíró hegység zárja körüli. Honolulu lakosainak száma negyvenezer fő. Van római katolikus és anglikán püspöki székesegyháza. Szép, egyenes utcáin villamosvasúti kocsik és autók száguldanak. Minden házban van villanyvilágítás és alig van lakás telefon nélkül. Honolulu kereskedelme és gyáripára jelentékeny, a szigetek között rizs, datolya, banán, ananász, szőlő és más remek gyümölcs terem. Honolulu kikötője igen forgalmas és majdnem minden nagyobb európai tengerhajózási társaságnak volt eddig oda járata.

A Hawaii-szigetek éghajlata redkivül enyhe és kellemes. Az amerikai gazdagok a csatlakozás óta szívesen töltötték ott szabadságukat és pihenésre szánt idejüket. Honoluluban és más városokban előkező szállodák keletkeztek. Számos amerikai milliomosnak saját villája van a Hawaii-szigetek valamelyi-

CIGONIA MÁRIA TERÉZIA CIGANYTELEPE A CENK ALJÁN

Két hazátlan népe van Európának. A zsidó és a cigány. Kis és nagy közigazgatási hatóságoknak adott mindkettő sok gondot. Am a azonban a zsidó-kérdés csak a nemzetiségi kérdések behatóbb vizsgálatának idején került jobban felszínre, addig a cigányok problémája már évszázadokkal előbb szerzett sok fejlődést.

A cigányok valamikor a XIV-XV. században indultak meg a Himalája lejtőiről valahonnan Indiából. Egyes feltevések szerint valamikor a fáraók népei voltak. Az egyiptomi Nikodémia környékén bontották sátorfát, hogy Török-, Görög-, Órosz- és Lengyelországon át elárasszák fel Skandináviáig és le a Gibraltárig egész földrésznüket.

Sok egykor fejedelemlék és városbíróknak főtt a feje, hogy emberséges emberre formálják őket. A cigányoknak ugyanis nem volt soha egységes vallása, egységes felfogása és nem mindegyik beszéli a cigány nyelvet sem. Felvetik annak a vidéknek vallását és nyelvét, ahol több deig tartózkodtak és még sem asszimilálódtak, nem olvadtak bele házigazdáik nemzetébe. Ennek talán egyetlen oka a cigány alapvető nemzeti jellegében keresendő, mert a cigány általános életfelfogása a teljes céltalanság és lusta seimmittevés. Számítatlan adoma és feljegyzés őriz azokat a es nyelveket, amelyek árán betevő falatját és a legtöbb esetben csak rongyhalmaznak nevezhető ruháit szerzi.

Egyik-másikuk az idők folyamán cigánymesterségeket tanult és kereselének egy részét így szerzi. Üstöt gyárt, kosarat fon, seprűt köt, kanalat farag, vályogot, téglát vet, sőt a lánkereskedelem minden ágában is otthon van. Gond nélkül él, még ma is hóbömmek nevezhető népség. Ennek köszönheti azt a kifejtett zenei érzéket, amely egyeseket közülük elméleti síkban is művészi magaslatokig röpített fel. A könnyű világszemlélet, a mindenbe könnyen beletörődő természet, a sok szabadban való tartózkodás hangérzékenységüket meghagyta teljes ősi finomságában. Ez teszi náluk a muzsikájis hajlamot. Amíg azonban ez minden egyes cigányban megvan bizonyos mértékig, addig mégis csak egyesek igyekeztek magukban ezt a képességet fokéletesíteni.

Nőre való Mária Teréziának a cigányok ügyében hozott több rendelete. Ez a női szemmel látó fejedelem ugyanis anyai gondossággal igyekezett a cigánykérdést rendezni. 1761-ben adott az a rendelet, amelyben elrendelte a mindenféle kóborló cigányság letelepítését. Egyes városokban és falvakban, mint Brassovban és a Bánságban igen kirívó módon megmaradt ennek az emléke. Allandósítani

Ruháját
kabátját
legszebben
festi
tisztítja

MULLER PETER
Timisoara II., Mircea cel Mare 1

kén. Az utóbbi esztendőben rendszeres repülőjáratokat létesítettek Szanfranciskó és Honolulu között és ez sok amerikainak még azt is lehetővé tette, hogy hétvégi szórakozásra a Hawaii-szigetekre ránduljon.

Most aztán, hogy a Hawaii-szigetszereplőt Roosevelt elnök jóvoltából hadszíntér lett, az amerikaiaknak alaposan elmúlt a kedve, hogy ezekre a tündérszigetekre szórakozni menjenek.

Szigma.

és megfelelő eredménnyel keresztülvinnie azonban neki sem sikerült. Pedig egy-két évvel később származott rendelete még más módon is próbált befolyással lenni a polgárisításukra. 1763-ban ugyanis másik rendeletével meghagyta, hogy minden cigányleány csak más nemzetiségűhöz mehet feleségül és minden e gány leány férj leány élettársat keressen. Ez azonban éppúgy megbukott, mint az a tervezete, hogy a cigánygyerekek elszedette szüleitől és mások nevelésére bízza.

Ezeknek a próbálkozásoknak lett az eredménye a cigányság három részre történt tagolódása. Egy része megmaradt addigi vándor élete mellett. Hitvány szekereken, néha paripák vontatásával, máskor, gebékkel hüppögve döcög karavánjuk vidékeken és országhatárokon át. Egy másik csoport alakult azokból, akiket elvettek a járműveket s faluvégi putrikban feledkezve éjdegélnék. Ez a réteg ma az ősprimitív ember felfogása és eszközei között tengeti életét. A harmadik rend már telepítési eredmény s azt városokban lehet ma is megtalálni.

Talán egyetlen erdélyi városban sem maradt meg ez a telepítési esőkevény annyira érintetlenül, mint Brassovban. Itt a Cenk alatti térséget, annak idején a városfalonon kívülálló részt, adományozta Mária Terézia kegye a cigányoknak. A mintegy hároméves földnyíl területen igen nagyszámú telepítés történt, mert nagyon sok putrit építettek össze-vissza. Minden utca és rendszer nélkül halomra dobált téglá-, fa- és vályogkunyhó halmaza ez, ahol egyik-másikra még emeletet is rakott az idő. Két-három helységből álló vityilók, kert és udvar nélkül.

Az idő sokat haladt a város felett s az akkori talán tízezer lelket számláló városka helyén ma egy százezeres muni'cipium keletkezett. A Cigonia így bekerült lassan a város szívébe. Gyönyvön villák szegélyezik, a tözsomszédságában építészeti műrekeknek számító középületek emelkednek s közben ott van a sok elszórt apró cigányputri. Pocsolya, bűz, szenny és szemét mindenfelé.

Amióta emlékezni tudunk, rem volt egyetlen városi tanács vagy vezetőség, mely ne foglalkozott volna a Cigonia kitelepitésének kérdésével. Legtöbbször azonban két akadályba ütközött a kísérlet. Az egyik a cigányok kiváltságos és rendezett, de legkényvű tulajdonjoga területelkora a másik pedig nagyobb, ilyen célra felhasználható összeg hiánya. A város kijelölésének tervezetében is természetesen jelentős jövő vár erre a helyre.

SZABÓ SÁMUEL (Brasov.)

Az Amerikai Egyesült Államok hadiflottája („Gran Fiet USA 1941“)

A Csendes-óceán viharelőtti nagy csöndje megtört! 1941. december 8-ának reggel óta a végtelenségig tűnő nagy vizeken japán, amerikai és angol óriási páncélos csatahajók legnehezebb ágyúi dörögnek. Az eddig érkezett hadijelentések igazolták, hogy a Felkelő Nap országának hadierője olyan küzdőképességet és nagyszerű harciéretet jelent, amely tökéletesen megfelel annak a várakozásnak, melyet Németország és szövetségesei fűztek Nippon harcbalépésének esetére.

Roosevelt mindenáron háborút akart, — mindevel ellenkező kijelentése vagy cselekedete kezdettől fogva álcázott és éppen ezért szemérmetlenül átlátszó volt, most pedig megkapta azt a háborút, amelyet óhajtott.

Az Amerikai Egyesült Államok, valamint az angol flotta máris olyan súlyos veszteségeket szenvedett az ellenségeskedések első napjaiban, amit évek hosszú sora alatt nem képesek majd pótolni.

Ez a japán győzelem újból az angolszások által annyira gyűlölt japánok nimbuszát növelte hatalmasan, amikor a másik két flottát alaposan meggyöngítette.

Lássuk az Egyesült Államok hadiflottájának képzeteleibeli seregszámát, amely alkalommal induljunk ki az amerikai Flechter Pratt szakértői kijelentéseiből, aki szerint az USA hadiflottájának kitűnősége mellett, igen sok a hibája is. Szerinte sok nagy páncélos ágyúinak lassu a tűzsebessége. Több páncélosnak hibás uszály közben a súlypontja. A régebbi osztályú nehézcirkálóknak súlyos konstrukciós hibájuk van, ugyanis a hajtó gőzgépek magas gőzfeszültsége mellett túlságosan vibrál, remeg az egész hajótest, ami a rajtuk levő ágyúk célzási pontosságát, teljességét rontja, ezen hajók közül három túlságosan súlyos a hajó hátsó része felé, ami nagy hiba.

Az „Ohamá” osztályú cirkáló ágyúinak tüzerje viszonylagosan feltűnően gyenge, az ágyutornyok páncélzata vékony, nem nyújt kellő védelmet a benne lévő tüzereknek.

A legutóbbi sorozatokban készült torpedórombolók egész sorát kellett a hajóépítő műhelyekbe visszahívni, hogy a mutatózó szerkesztési hiányokat gyökeresen kijavítsák.

Az 1938. év után az egyre feszültebb nemzetközi helyzetű indította a többi államhoz hasonlóan a villámháború elméletének megfelelően az USA „villámfegyverkezés” programját kezdte. Így az 1930-iki helyzet szemből meghatározta a „Graf Fleet USA 1941” hadiflotta tervét. Ezen időtől kezdve az új amerikai csatahajók nagyobb rombolóval épülnek.

Amikor Flechter Pratt 1939-ben ezt a tanulmányát írta, az USA szerinte 12 legnagyobb elsővonalbeli páncélos csatahajóval rendelkezett.

A 12 sorhajó közül legrégebbiek a „Nevada” és az „Oklohama”, melyek meg a Jutland-i csata előtt épültek és nemrég modernizálták őket.

A 29.000 tonnás „Oklohama” csatahajót éppen a napokban süllyesztették el a japánok.

Amikor az említett hajókat építették, az volt az elv: „mindent vagy semmit”, — ezek valóban uszóvárok voltak.

A „Nevada” övpáncélzata 13 hüvelyknyi, míg az ágyutornyok 16 és 18 hüvelyk vastagságú páncél véd. Ez a páncélozás felülmúlja az angol „Queen Elisabeth” óriáshajó védelmét is. A „Nevada” és „Oklohama” legnagyobb ágyúi 356 mm. övpáncélsúlyúak és kapcsolt ágyutornyokban, amerikai szabadalmt képező szerkezettel forgathatók körbe.

Ezeket a páncélosokat egy 7 testvérhajóból álló csoport követi: 2 „Pensylvania”, 3 „Idaho” és 2 „California” típus. Valamennyinek 14 hüvelykes páncélja, — egyenként 12 db. 356 mm-es óriáságyúja van, melyek lyei 4 ágyutornyban vannak elosztva, — sebességük 32 csomó óránként. Az első 5 hajót átmodernizálták. A két „California” indítása elektromos motorokkal történik. Utánuk sorakozik egy 3 nagy hajóból álló csoport: „Colorado”, „Maryland” és „West Virginia”

ezt is most süllyesztették el a japánok!

amelyek egyenként 33.000 tonnások és főfegyverzetük 8 db 05 mm-es, illetve 12 db. 356 mm-es óriáságyú. A nemzetközi helyzet súlyosbodása következtében 1941. éje óta 6 db. „North Carolina” és 2 db. „Jowa” típusu hajó készül lázas tempóban. Az első széria a következő neveket kapja: „North Carolina”, — Washington”, — „Alabama”, — „Massachusetts”, — „South Dakota” és „Indiana”. — Alkóltag az összes legmodernebb 35.000 tonnás hadihajók közül ezek lesznek a legellenállóbbak harcban, mert bizonyos fokig feloldozták e hajók sebességét; az ágyutűz ellen fokozottabb védelem megvalósítása végett súlyos páncélszatot alkalmaztak. Páncélszatuk 16—18 hüvelykes különleges acél, — a legvastagabbak, amit alkalmaztak akkorra hadihajókon. Egyenként 9 db. 356 mm-es, egészen új típusu, rendkívül messzehordó ágyú lesz páncéltornyokban. Flechter Pratt azt mondja: „Ezek a hajók négy év alatt készülnek el”. Az idézett könyvtanulmányt 1939-ben írta, — ezek szerint ezen ha-

jók csak 1942-ben lehetnek akcióképesek.

Amikor a washingtoni tengeri fegyverkezési egyezmény lejárt, Japán hiába kérte az 1934-es londoni előkészítő konferencián is, hogy a közismert japán-angol-amerikai 3:5:5 arányt aként változtassák meg, és hogy Nippon is a másik két nagyhatalommal teljesen egyenlő arányban építhessen hadihajókat.

Az angolszás hatalmak a legmeregvebben, visszautasították e kívánságot, eredménye az lett, hogy Japán fölmondta az egyébként amúgy is lejárt egyezményt és kilépett a Népszövetségből.

A washingtoni kormány akkor hozzáfűzte még, hogy amennyiben Japán követelését teljesítenék, ez utóbbinak uralmat biztosítanának az összes déleleti óceáni vizeken, beleértve a Fülöp-szigeteket és az ausztráliai partokat is. Már akkor világosan látszott, hogy a megegyezés lehetetlenség. A washingtoni egyezmény kedvezőbb megújításának elmaradása a paktum kötelezettségeinek megszűnését jelentette és erre Japán 43.000 tonnás új páncélosok építéséhez fogott. Válaszul a USA hozzákezdett 2 db. egyenként 45.000 tonnás, „Jowa” és „New Jersey” típusu hajó konstruálásához. Eddig csak annyi ismeretes róluk, hogy 45.000 tonnásak lesznek 356 mm és 405 mm-es ágyúkkal, sebességük pedig 32 csomó lenne.

A legnehezebb elsővonalbeli páncélosok közül megfelelő arány számú egyéb típusu mindenféle más hadihajója és repülőgépe is van az Amerikai Egyesült Államoknak.

Az USA kezdeti és mostani beavatkozása a jelen nagy konfliktusba már régen túlhaladta azt, amit Flechter

könyvében főszerepül beállt e hajóhadnak: „A partok védelme”. Ehelyett célja részben Anglia megsegítése, másrészt pedig Japán letörése, elnyomása és az angolszás hatalmak abszolút világuralmának megteremtése és állandósítása.

Ezt bizonyítja Knox, az USA tengerészeti miniszterének és Stark tengernagynak még 1941 első hónapjában tett kijelentése, amely szerint az amerikai hajógyárakban akkor 729 hadihajó készült, azzal a céllal, hogy az Egyesült Államok a világ legnagyobb hadiflottájával rendelkezhessek.

A jelek mindenképpen azt mutatják, hogy az angolszás világuralomnak éppen az ellenkezőjét fogják elérni. Ajtay Viktor (Aiud).

Ötvenhét évre terjedő papi működéséből ötvenhárom évet ugyanabban a faluban töltött

Megüvegesedett decemberi napsugár verte a sibiui régi plebánia dolgozó-szobájának ablakát. Az ablak megtörte a napsugarakat és így dobta a fényt a könyvtárra, amelyet a „pap bácsi” tartott a kezében.

— A könyvet, — mint megrögzött titok elleső — később megnéztem. „Elő vizek forrása” a címe és P. Trefán Leonard írta. Felütöttem az első lapot és ezeket a bevezető sorokat olvastam: „Isten felé igazodó lelkek szolgálatára íródott ez a könyv, kikben jóakarat van”. Ezt a könyvet olvasta beléptemkor a mi „pap bácsink”.

Pap bácsi! Évtizedeken keresztül így szólítottam a Hunedoara megyei Baita község lelkes, szikár — a közelmúltban nyugdíjazott — plebánosát, a mult évben újonnan beosztott bányavidéki kerület főesperesét, főtisztelendő Müller Jánost.

En is „pap bácsinak” szólítottam gyermekkoromban és bátran használom ma is ezt a közvetlenséget sugárzó címet. Az édesanyámtól tanultam így, ő meg a nagyapámtól, akit pap bácsi még jól ismert. De nemcsak a nagyapámat tartotta meg jó emlékezetében, hanem mindenkit, aki ebben a bányászfaluban született, vagy itt tartózkodott az elmúlt ötvenhárom év leforgása alatt.

Ötvenhét évre terjedő papi pályafutása alatt ötvenhárom évet töltött a mi falunkban. A falunkra jázarohta minden munkaerjét. Soha nem kíváncszott el innen, talán ezért nem akart magasabb rangot elfoglalni.

De szavak helyett beszéljenek az évszámok és adatok:

Müller János 1860-ban született, középiskolai tanulmányait az Alba-juliai püspöki főgimnáziumban végezte, majd a teológiára irakozott be, amelynek végcsát mind a négy évben sikeres eredménnyel tette le. 1884 novemberében szentelték papná. Első kápláni állomáshelye Csikszentmihály volt. Kiemaradhatatlan munkatervével vállalta öreg, vak princípális feladatát: körét is. 1886 februárjig tartózkodott itt. Akkor pályázatot birtelték a megüvegesedett katonanapi he-

lyekre. Müller János is elküldte pályázatát, amelyhez az öreg princípális ezt az ajánló levelet mondotta tollba:

„Vakságomban szemem világa, Tehetetlenségemben kezem és lábam volt.”

A pályázat eredménye tárgyaltan maradt, mert a püspök a Medias melletti Petersdorfa osztotta be nisszionáriusnak. Ezt a nehéz, körültekintést és kifinomult tapintatosságot igénylő munkát is sikeresen látta meg. 1888-ban kapta plebánosi kinevezését Baitara. Elődjét, Steinitzer Edét, a püspök a teológia lelkigyagatójának hívta meg.

Az előd munkáját folytatni kellett. Erre vállalkozott a „pap bácsi”. Az eredmény hamarosan mutatkozott. Élénk vallási élet, szociális segélynyújtás, az egyházközség vagyoni helyzetének megszilárdítása képezték a programpontjait 1890-ben közadakozással és közmunkával új, tágas plebánia épült, majd kis idő múlva a harmadik iskola. Közben a bányászszivekben ryugalanság vett erőt. Az altárnát kezdtek megépíteni és a sikertől függött sok bányászcsalád jóléte és boldogulása. Az altárna-átvágás sikerült. A kezdetleges mérnöki eszközök ellenére is csak félméteres eltérés mutatkozott. A munka mérnöki remekmű volt, a lakosság csodaként emlékezik meg róla még ma is.

Régi fényképek, könyvek, levelek kerülnek az asztalra. Könyvek, köszönő szavak, megemlékezések kifejezői. És aztán több évszám kér helyet magának: 1913, amikor megérkezik a bányavidéki kerület esperesévé történő kinevezés, majd 1921 novemberében a főesperesi kinevezés. 1934-ben az ötven éves papi jubileum, amely az egyházközség, főesperesi kerület és az egyházmegye ünnepe volt. Ekkor mondotta valaki, hogy „Müller János főesperes az egyházmegye egyetüli, de minden próbát kiálló pomológusa. A püspöki hivatal gyakran kért „alma kostolót”, a püspöki asztal mindig előnyben részesítette ezeket az almákat, amelyeket saját kezével gondozott, ápolt. A nyári hónapok alatt reggel négy órakor már szeretett gyümölcsei között lehetett megtalálni.

Beszélgetésünk végén megkértem, mesélje el legnagyobb élményét. Elgondolkozva, töredeve mondta:

— 1900-ban, amikor Rómába utaztam, pünkösöd napján résztvettem XIII. Leo pápa miséjén. Szentéavatás is volt. Soha nem fogom elfelejteni...

A misét mindig nagyon szerettem. A téli időjárás ellenére naponkint misézik. Legutóbb ugy feldagadtak kezei a fagytól, hogy alig lehetett szobai tartózkodásra bírni. Ebben az örökmozgásban-benne van a kötelességteljesítés legmagasabb foka. Az Isten felé igazodó lélek kötelességteljesítésének és áldozathozatalának tudata: — „Akiben jóakarat van”.

Segesvári Pál (Sibiu)

„OGLINDA”
űvea feldolgozó üzem
Tűkrök, csiszolt és matt
mintásűvegek I-a kivitelben
Arad, Strada Episcopiei 48 sz.
(volt Consistoriul 42) Tele on 14 17

A német légiereő legyőzhetetlen

— mondotta Lindbergh amerikai ezredes már öt év előtt

Hogyan lett Amerika nemzeti repülőhőséből politikus

Az utóbbi években gyakran előfordult Amerikában, hogy Charles Augustus Lindbergh nagyfontosságú nyilvános összejöveteleken hiába várták magára. A legtöbb esetben a nagy tömegek hódolatát éppen úgy sikerült kikerülnie, mint megakadályoznia azt, hogy személyével kapcsolatban reklámot üzenek. Irózott a nyilvánosságtól és az elkecsereedett riporterek nem minden ok nélkül nevezték tréfásan Greta Garbo férfi utánzatának. Hogy Lindberghnek ebben a hagyományos felfogásában az utóbbi időben alapvető változás állott be, az saját megállapítása szerint csak azzal magyarázható, hogy száz százalékgig amerikainak érzi

magát és tökéletesen tisztában van azzal, hogy mit jelent neki, a rekordrepülőből lett politikus számára a nagy célnak szolgálataiba állítható népszerűség. Lindberghnek kétségtelenül meg vannak az okai, amikor ma azt mondja:

„Anglia már elvesztette a háborút és minden további harcra csak meghosszabbítja egyaránt saját maga és az egész világ agóniáját.”

Mert hiszen egyetlen angolnak vagy amerikainak sem volna olyan pompás alkalma arra, hogy a német hadsereg, elsősorban a német léghaderő erejéről meggyőződjenek, mint éppen Lindberghnek.

A német léghaderő legyőzhetetlen

Lindbergh 1936 elején hosszabb időt töltött Berlinben. Az Egyesült Államok Berlinben akkreditált katonai attaséjának meghívására jött a német birodalom fővárosába és mint gyakori vendég számos órát töltött Göring birodalmi marsall házában. A birodalmi marsall révén később módot adtak Lindberghnek arra, hogy a Messerschmitt és Heinkel repülőgépgyárakat, valamint a német hadfelszerelési ipar több más fontos központját meglátogathassa. Nem egyszer repült be magánrepülőgépén a német iparvidékeket és számos gyárban, laboratóriumban, repülőterén tett hosszabb-rövidebb látogatást. Személyesen győződött meg a német népköltő erejéről, saját szemével látta, hogyan épült föl szinte észrevétlenül a világ legerősebb léghaderője.

A hozzájáruló szakember szemével látottak

Lindbergh a Szovjetunióval szemben óvatosságot ajánl

Egy Londonban 1938-ban lefolyt hivatalos bankett alkalmával Lindbergh újból kísérletet tett arra, hogy az angol kab netnek ott megjelent tagjait a kontinens repülőtechnikájának fejlődéséről felvilágosítsa. Igyekezete ismét kudarcot vallott. Nyugodt fennsőbbrendűséggel választották neki, hogy a szovjet légiereő szükség esetén hármikör az angol birodalom rendelkezésére áll.

Angliát tehát már ebben az időben, amikor a nagy nyilvánosság előtt még bizonyos megvetéssel tekintett a Szovjetunióval való szövetkezésre, titokban már a maga számára biztosította a Kelet őrás-haderőjének segítségét. Felülmúlhatatlanságának álmában ringatta magát és bizott a diplomáciai sakkhúzóinak Franciaországával, valamint a beláthatatlan mennyiségű ember- és hadianyaggal rendelkező Szovjetunióval kötött szerződéseiben. Lind-

alapján jelentette ki: „A német léghaderő legyőzhetetlen.”

Ha Lindberghet Németország valójában megvásárolta volna, mint ahogyan azt a „News Review” című amerikai folyóirat egyik legutóbbi számában állította és mint ahogyan ezt bizonyos angol és amerikai körökben oly gyakran beszélik, akkor aligha igyekezett volna, hogy tanulságos németországi látogatása után nyomban kihallgatáson jelenhessen meg Baldwin akkori angol miniszterelnöknel. Újból és újból figyelmeztette Angliát, hogy lég haderejét az elképzelhető legnagyobb mértékben növelje és erősítse, hogy egy bekövetkező fegyveres konfliktus esetén méltóképpen védekezhessen. Az a hallatlan közöny és nemtörődomség, amellyel figyelmeztetését a szöveget tudomásul vették, rendkívül bántotta Lindberghet.

berghnek bizonyos fokig sikerült a szovjet léghaderő hallatlan erejéről az angol közvéleményben élő mesét megcáfolnia. Véleményének újabb figyelmeztetés formájában adott kifejezést:

„A vörös léghaderő, ha repülőgépeinek számát tekintjük, hatalmasnak és erősnek tetszik, barei ereje azonban nagyon kevés és gyenge.”

Amikor Lindberghnek ezéről a szavairól az angol újságok szerkesztőseiben tudomást szereztek, az egész angol sajtó egyöntetűen és gunyosan azt tanácsolta neki, hogy minél hamarabb utazzék vissza Amerikába. Konok konzervatizmusukban egyetlen pillanatig sem gondoltak arra, hogy a híres repülőnek ma már beteljesedett jóslatát közelebbről vizsgálat alá vegyék.

Amerika nemzeti repülőhőséből politikus lesz

Charles Augustus Lindbergh, vagy mint ahogyan a nép nevezte, Lindy, egy littlefallsi (Minnesota) előkelő ügyvéd fia. A világ nyilvánosságának középpontjába teljesen akaratán kívül, 1927-ben véghezvitt bravuros óceánrepülése folytán került. Lindbergh egyik óráról a másikra Amerika hőse és ideálja lett. A hamisítatlan yankee humor jóindulatu kedvességgel „repülő bolond”-nak nevezte annak idején, ugyanezt az elnevezést ellenfelei ma gunyos értelemben használják.

Amidőn 1939-ben Európa egén sötét háborús felhők gyülekeztek, Lindbergh nyomban hazavertőlézett az Egyesült Államokba és mint tényleges repülőezredes ismét belépett az USA léghaderőjébe. Hogy természetesen velejáró félszégességét, a nyilvánosság előtti szerepléstől való beteges féltelmét le tudta győzni és hogy 1939 szeptember 15-én az amerikai néphez intézett híres első rádiószózatát elmondotta.

kizárólag Roosevelt háborúra izgató politikai módszerének köszönhető.

És a washingtoni rádió mikrofonján át egy felelősségének teljes tudatában levő becsületes amerikai

Lindbergh mint magánember

Long Island-i villájában, amikor beszédein dolgozik, igen gyakran ül Lindbergh hosszú órákon át trószfalanál.

Lindbergh mindabban, amit mond és amit

cselekszik, rendkívül lelkiismeretes.

Azt szereti, ha tényekkel, nem pedig átláthatatlan legendákkal áll hallgatóságának tömegei elé, mint azt bizonyos washingtoni magasállású urak olyan

gyakran és szívesen teszik. Ha nem dolgozik, ideje legnagyobb részét fiával tölti. Télen együtt siel és rödlizik velük, nyáron pedig az uszás a napi program elmaradhatatlan pontja. Lindbergh erejének teljében levő sportember. Technikai kérdésekkel az utóbbi időben alig foglalkozhatott, mert időnkint hónapokon át szónoki körúton volt. Lindberghék szépen élnek, a longislandi környezet szokásos fényűző életéhez viszonyítva azonban szerényen. Személyzetük két szakácsból, egy szobalányból, egy nevelőnőből és két tükárnőből áll. Az egyik tükárnő, az egész Amerikában jól ismert Christine Gawn, egyebet sem csinál, csupán gazdája óriási levelezését intézi. Lindbergh még ma is jelentős vagyonnal rendelkezik.

amelynek legnagyobb részét híres repülőbravúrja után kifejtett birodalmi működésével és technikai tanácsadásaival szerelte. Felesége, aki a közismert tragikus gyermekrablási eset után csak nagyon nehezen tudta magát összeszedni, pénzügyi tekintetben férjétől teljesen független.

Lindbergh ma már hűségese követő tábora élén küzd az ellen a kormányzati rendszer ellen, amely az angoloknak és Amerika féktelen személyi becsületétől megszűnt elnökének lehetővé tette, hogy az Egyesült Államok érdekeivel ellentétes háborúba sodorja. (MN)

PADDY HOLMES.

Fakopáncsok

Másik nevük: harkály. Az első név ennek az erdei madárnak a foglalkozását jelzi, mert viselője egész nap fák törzsét kopácsolja, élelmet keres, hangyákat, rovar-álcákat, tehát hasznos madár. A városban is vannak fakopáncsok, de azok emberek s kártékonnyak. Tudniillik azokat hívja így a nép, akik megdézsmálják a városba érkező tűzfát. Maga a tény nem ismeretlen a városi polgár előtt. Rengeteg bosszúság és kár van amiatt, hogy főként a vagonállomásokon a városba érkező tűzfát. Maga a tény nem ismeretlen a városi polgár előtt. Rengeteg bosszúság és kár van amiatt, hogy főként a vagonállomásokon a városba érkező tűzfát. Maga a tény nem ismeretlen a városi polgár előtt. Rengeteg bosszúság és kár van amiatt, hogy főként a vagonállomásokon a városba érkező tűzfát.

Beszéltünk erről egy érdekelt emberrel, aki érdekes adatokat közölt velünk a városi fakopáncsok működéséről.

Tény az — mondotta —, hogy meglehetősen sok fa éltnik, amíg a vasuti kocsiból a rendelő pincéjébe kerül a szállítmány. A legfőbb baj az, hogy a dolog természetétől a fa hosszú ujján szinte ellenőrizhetetlen, kiváltása után a fuvarosok kezébe kerül, tőlük pontos átvétel nincsen, kocsijuk terhére a ház előtt legdobják s annyi, amennyi, senki sem felelős, kérdőre nem vonható. Attól függ az esetleges hiány, hogy lelkiismeretes kezekbe kerül-e kiváltáskor befuvarozásra vagy nem. A legközönségesebb eset a fának az ugynevezett bakládába való elrejtése. Ez a bakláda a kocsi ülése alatt van és teljesen zárt hely. A lelkiismeretlen fuvarosok ide rejtik el a hasábokat.

Öt-hat darab elfér jól benne s ha több forduló tesz a kocsi, naponta könnyen össze „keresnek” egy fél öl fát. Persze, ha a fátelre kerül a vagon fa, ott jól ismerik ezt a fogást és felnyitják a bakládát. Na de hát ezen is tudnak segíteni azok, akik ezt a bűnös jövedelmet kedvelik. Fölötte fufangos eljárással védekeznek ellene. A pályaudvaron a fás vagonok sorjában állanak. Ha egymás mellett, vagy közelálló vasuti kocsikból rakodnak, mondjuk: az egyikből bükkfát, a másikból csert, akkor kölcsönösen átengedik egymásnak a szükséges fadarabokat s ezzel az eljárással hiába vizsgálja meg a gazda a bakládákat, idegen minőségű fahasábok vannak benne, amihez neki semmi köze nem lehet. Utközben is megszokták vamiolni a tűzfával megrakott szekeret. Egyszerűen leveszi a fakopács és viszi tovább, vagy ha „nagyban” csinálja, odatámasztja egy falhoz, vagy fához s várja a másik kocsit. A járókelőktől nincs mit félni, mert azok nem törődnek semmivel s csak ha valami látványosság kínálkozik, verődnek össze tömegbe.

— És mit szólnak a fakeskedők — akiket első sorban érint a dolog — a fakopácsok működéséhez?

— A fakeskedők csendes megadással türik a helyzetet, első sorban azért, mert nem tudnak rajta segíteni, de meg azért is, mert a kár nem olyan tetemes: egy-egy vagonnál — mondjuk — négy-öt hasáb a legtöbb s így a kalkuláció könnyen elbirja.

— Hát a fuvarozási vállalatok?

— Ezek, ha rájönnek olykor, szigorúan járnak el, de mint mondtam, az ellenőrzés nagyon nehéz, sőt néha lehetetlen.

Mondanom sem kell, az itt elmondottak nem jelentik azt, hogy a tűzifa beszállítása körül tapasztalható visszaélések általánosak. Vannak ezek között az egyszerű emberek között többen, akik teljesen megbízhatók, de viszont a közönséget érintő tetemes kár, amely a házhoz szállított tűzifa lelkiismeretlen megdézsmálásából keletkezik, sem vitatható.

(Arad)

B. L.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST VI., EGYETEM-U.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központifűtés, hideg-meleg fűtés, víz, telefon stb.). Polgári szálló, polgári árak.

GYERMEK MESEORSZÁG A TIBERIS PARTJÁN

Fehér, egyenletes novecento stílusú palazza a Tiberis partján. A fehér kő és a márvány csak úgy sziporkázik a decemberi napsütésben. S csillognak a homlokzat márványból kivésett betűi: „Opera Nazionale Della Maternità ed Infanzia”, vagyis: Az Anya- és Gyermekvédelmi Nemzeti Intézete, értelem szerinti fordításban. A palotával szemben a Tiberis kis szigete, átellenben a Gianicolo, az egykori Janiculus-halom — mint a vezetőm mondja — a régi rómaiak első települése. Ebben a palotában örködnek — tulás nélkül mondva — az új impérium romanum jövőjén; az olasz anyán és a gyermekén. Ismeretes az, hogy az olasz nő az anyaságot tartja — és joggal — a nő legigazibb hivatásának. Az is köztudomású, hogy az új Olaszország milyen törvényeket hozott, intézkedéseket léptetett életbe és intézményeket létesített az olasz anyák és gyermekek érdekében. Most elmélet helyett mód van arra, hogy belotekintsek ennek a egyszerű munkának működésébe.

Ez a tiberisparti palota tulajdonképpen a székháza az összes, nemcsak római, hanem az olaszországi anya- és csecsemővédelmi intézeteknek. Itt a központi vezetés ügyeit intézik bár a modern freskókon kívül akad itt más művészi látnivaló. A tanácskozó tereben XVI. századbeli Baroccio „Fuga in Egitto” (Az egyiptomi menekül-

Soha nem látott intézmény

Ilyen intézményt, mint a Via Volpatói, eddig sem beülről, sem kívülről nem láttam. Autóknak egy szép, hatalmas park közepén emelkedő fehér épület előtt áll meg. A kertben zöldelő fák, virágzó oleanderbokrok és lilas rózsával, szőlővel befuttatott lugasok, vízmedencék a gyermekek részére. A hatalmas ablakokon és széles teraszon előmlik a napfény. Az otthonnak két bejárata is van: az egyik az állandó lakók, a másik a segítségért látogatók részére. A benyíló tereben egész fiatal betöltő életnagyságu fénykép, amely a Duca ábrázolja falusi parasztanyák és gyermekek között. A Duca tekintetében atyai jószág nyilvánul meg, a nők szemében pedig a bivalom és szeretet sugárzik feléje. Ott olvasható címszó a Duca: „Una nezone esiste non solo come storia e come territorio ma come masse umane che si riproducono di generazione in generazione”. Rövid értelme ennek az, hogy egy nemzetet nemcsak a történelmi vagy a közös terület jelenti, hanem egymástól származó nemzedékek.

Még nézünk tovább is, de megyünk már a másik terebe, ahol ügyfelel elválasztott ülőhelyeken várakoznak gyermekekkel a konzultációra. Itt már a gyermekelés is belebeleszív a szakszerű magyarázatba. Egy másik kisebb tereben orvos és orvosnő nagy szeretettel hámozza ki ruháskáiból a kis beteg pacienset és nyugtatja meg az aggó arcú anyát. A kisbete feisir, majd megnyugszik. A szemesítő tereben, ahonnan vidám lü-

lés) című igen híres festménye, amely a Szent Családot ábrázolja. A másik kép, amelyet szemügyre veszek, modern alkotás, Seguantinié, az ugyancsak neves festő: Le due Madri „A két anya”. Érdekes verista felfogással egy istállóban ülő, szoptató anyát jelenít meg, mellette pedig a tehenet a két borjával. Merész téma, de a kivitelezés föltétlenül művészi és harmoniával harmonizál az anyaság gondolatát.

Amint így nézelődöm, hivatalos helyről karóti vezetőm mellé még ketten csatlakoznak. Egy hölgy és egy ur. Mindketten az anya- és csecsemővédelem kiváló szakemberei, akik a helyszínen adnak majd nekem utbaigazítást.

Ez a „helyszín” Róma egyik Anya és Csecsemővédő Intézete. A Via Volpatón levő. Rómában éppen huszonhat van ilyen, minden kerületben egy-egy intézet, még pedig lehetőleg olyan helyen, ahol a népebb munkásság lakik. A székházban levő térkép pontosan szemlélteti ezt a beosztást és egy másik térkép pedig Olaszország egyes városiban épült Anya- és Csecsemővédő Intézeteket tüntette fel. Amíg az autók sebesen végiggördül a római utcákon, egyik vezetőm elmondja, hogy milyen egyszerű módon intézték fel ezeket az intézményeket a nagyváros gyári lakosságú helyeken, így Milánóban és Torinóban aránylagosan többet mint másutt.

Biciklás és gyermekszívaj uszodogál kifelt, a főcsohelyiség. Tágas és a lehető legmodernebb kármék luxusnotel megirigyelhető. Remek márvány és porfálánkádek, zuhanyok, szarítók — természetesen az apróságokoz méreteze, miniatűr kivitelezésben. Amikor belépünk, éppen akkor szappanoznak egy sötétfürtű négyeszlendős tucskák, akinek a fehérségből úgy világít elő két nagy karbunkulus szeme, hogy meglátja benne magát az ember. Egyáltalán nem ijedősek, nevetve és csacsogva fogadják a látogatókat, készek a barátságosra. Itt legjobban megfigyelhetjük, milyen gyönyörűek, egészségesek. Itt gondozták és táplálták ezek a gyermekek. Aprócska jétrók, Máriák, Tonók és Giovannák, legjobbjé fénylő fekete haja, göndörfürtű, de láttam aranyzókát és ragyogó kék szeműt, olyan volt, mint egy Gioia angyal.

Igen kedves a hálóterem, ahol kicsi fehér ágycsokkában — amelyről a habos fehér függöny szelvények — szenderegnek az alig pár hónapos csecsemők. Akinek az edesanyjuk hadigyártan, vagy más munkahelyen foglalkozkodik a kenyéért azzal a jóleső tudattal, hogy gyermeke biztos és jó kezében van. A hálóteremnél is mélyebb benyomást tesz az ebédlő. Mintha a mesebeli hét törpének világa elevenednének meg. Cseppnyi asztalok, köröttül 4-4 szék. A gyermekek társaságánál jobban összeszoktak — mondja a kísérőm — sz az az érzés kísérikül lesz egész életen át.

Mesevilág a játszótérben

A játszótér nem valódi mesevilág. A padló itt is linoleum és olyan rugalmas, hogy a gyermek ha elesik, alig ulti meg magát. Köröskörül csupa játékszerek, a falakat reszkók díszítik, de milyenek? A meseb szárjai, a cirkusz bohókás figurái neveltető fintaorakkal úgy, hogy még a felnőtteket is lekötik és mosolyra készítik. Hát még mennyire tudják foglalkoztatni ezeknek a kicsinek fantáziáját. Ha szép idő van, a játszótérmet meg lehet teldeni; szétolják a széles üvegfalakat és a kicsik kiünn vannak a széles napsütötte terezen.

A meseországból lemegyünk az alsó nyelviségebbe, ahol az előbbieknél prózaibb, de nem kevésbé érdekes látnivalók várnak reám. Így a konyha, ahol az ebéd készüli javában az anyák és a gyermekek részére. Gondos orvosi előírás szerint kapják meg a napi adagot, amely bőséges és igen vitamindus. Megmutatják a modern konyha minden egyszerű felszerelését a tejhűtőtől és sterilizáló gépektől kezdve a burgonyahámozó készülőkéig. Ez nemcsak a munkát gyorsítja, hanem — mint szemléltetően

bemutatják — a háztartásban is takarékoszággal jár a használat. A vezetőm bedobja a burgonyát, valami zümmögő morajjal a pengék és maris előkerülnek a kerek gumok megmosva és gyönyörűen megisztitva, anélkül, hogy éppen a legelőb táperőt erőhéjat elveszítene. De nemcsak a táperőre gondolnak ezzel, de — mint mondják — naponta ezáltal jó egynéhány kiló burgonyát takarítanak meg.

Vasárnap nincs főzés a konyhán, a gondoskodás azonban ekkor se szünetel. Az anyák tízhez képják „paco festivo”-ot, amely a vasárnap ebédét tartalmazza, nemcsak nekik hanem a gyermekeknek is.

Ez az intézmény, amely egész Olaszországot behálózza és amelynek egyikét láthattam közelről és külről, vadeni akarja és véd is a családot és az anyát és ezenfelül neveli is. Bárki, erre a segítségre resztoruló anya jelenkezhetik. Az adatok bemondása után a konyha és csecsemővédő intézmény egyik megbízottja környezettanulmányt végez, meggyőződik arról, hogy a bemutatott adatok megfelelnek-e a valóságnak? Ha igen akkor az anyát

Szabó Lajos

Vas és fémarú üzemi, Arad, Calea Saguna 110

TELEFON 12-36

Vas és fémarú, bő, valamint vas és fémarú vésőből készült tartályok, kazánok hengerek, esővezetékek, vécum, desztilláló, sterilizáló, lánom, forró és pára-készítő gépek és üstök, hőerkek, tűrőhengerek normál és közép nyomású, szeszyári berendezések és azok tartá-

Szíves meghívásra díjlan közlével szolgál.

gyermekével együtt partifogásba vették. Kis könyvecskét kap minden anya, belevezetik ebbe a személyi adatokat, a kezelőorvos pedig be a látogatásának eredményét vagy észleleteit az intézeti konzultációkról.

A régi Olaszországban nem voltak ilyen intézetek. A mai Itáliában tudják hogy a jövőnek hozza a gyermek és éppen ezért a naza szempontjából nem közömbös az, hogy mi történik vele. Itt ismeretlen volt az „egyke”, azonban a meg nem felelő gondoskodás miatt meglehetősen nagy volt a gyermekhalandóság. Ez a fasizmus ideje alatt tetemesen csökkent. Egy-két példát vetünk még a ragyogón tisztá, a modern higiénia minden célzerű vívmányával felszerelt kórházba a kertre amelynek szőlőfűrtös lugasát szinte a földi édenkertek varázsolják elő a Raffael és Titóan arányalkaira emlékeztető ártatlan és vidám kicsinyek számára.

M. JÁNOSY MARGIT

Új nap udvariasság

Tíz óra állomásán egy kínai az egyik csendesen melázó vasúti tisztviselő elé áll és nyájas mosolygással háromszor mélyen megajolva előtte így szól:

— Nagy uralkodója a sinpárokon országszerte vadul száguldó s füstfelhőket okádó vonatoknak, bocsáss meg nekem jelentéktelenül nevelésűes utasnak, aki érdemtelenen a Föld homokjában magával tehetetlenül fetrenög fognéküli főregnél s aki ezen Földön való cél nélküli jelenlétét csupán a természet egy gunyos játéknak köszönheti, bocsáss meg nekem legalázatosabb rabsofogádnak, aki arra sem érdemesült, hogy köntösödnék drága szerilyét megcsókolhassa, légy elnézéssel, ha arra bitorkodom, hogy méltatlan aromát felől fordítsam s legalázatosabb könyörgéssel kérjelek tágel a csillagoknál is szikrázóbb elmájút, mindentudót és hetszer filozófust, mond meg nekem...

A tisztviselő is háromszor meghajlik, kezét szívére helyezi s így válaszol:

— Nemes utazó, akinek nagyilelkűségéből csemegézem a mindennapi rizsecskémet, ami annak a mélyről fakadó számalomnak az adománya, mellyel én és az én szeretteim érdemtelen életünket nap-nap után leélhetjük, mi, akik azt sem érdemeljük meg, hogy a te palotáidban, mint egy félreeső sarokba vetett szőnyegcsék heverhessünk, óh nemes utazó, ki így szál... előlme, mint a Napisten legfényesebb sugara, földrevetem magam fennkölt szíved előtt s imára kulesolt rut kezeimet könyörözve emelem feléd s kérve-kérlek tedd föl nekem gyémántra fogósu agyadban megfogalmazott kérdésedet, hadl tudhassam végre, emennyiben képes volnék isteni sugallatra született kérdéssedre érdemleges felelettel szolgálni, hogy illkapam, nagyvám, avám és én szegény ügyefogyott nem hiába éltünk-e lehelletlenül párákonytűvé váló élet rövid esztendőit.

— Boldoggá teszel, óh a vasutak kérélehetetlen magasságából rámtekintő nagyura — folytatja az utas. A kérdés mellyel én érdemtelen senki, a veréb szemtelenséggel hozzád merek fordulni a következő: Mikor indul a vonat Peking felé?

— Boldog utasa a nagy falakkal körülfázt Kínának — válaszol a vasutas — ki a Nap fényes ragyogását hozod lolkembe, ki tartalmat adsz meddő életnek, mert kérdésedre, ami úgy pergett le nemes ajkaidról, mint az örökvaló könyörületesség ledrágolt gyöngyvesora, feleletet adhatok: A vonat Peking felé ezeltt egy perccel elindult...

K. J. (Ajud).

1842
1942

100 év
óta mindig a

1842
1942

LIMBECK

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT AZ ELSŐ
ARAD, STRADA METIANU TELEFON 10-93

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Emineescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.— pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér, vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Adjon Isten boldog évet!

Adjon Isten boldog évet, boldog évben boldog révet becsületes házasoknak, mind a jóknak, dolgozóknak, adjon Isten bőven áldást, adjon hasznos munkálkodást, mindenkinek megélhetést, senkinek but, se szenvedést.

Adjon Isten boldog évet, áldja meg a mezőséget, és természetesen lány kenyerét, erősítőt és eleget, adjon sok-sok szeretetet, mely betöltse a lelkeket.

Adjon Isten boldog évet, boldog évben békességet, arccról a born tünjön, sirás és jaj mind megszűnjön, tudjunk megint mosolyogni, derűs kedvvel dalba fogni, gyászunk, bajunk legyen vége, az új évben legyen béke!

KÖRÖ PAL

— **BOLDOG UJEVET KIVANUNK** munkatársainknak, előfizetőinknek, hirdetőinknek, lapunk minden olvasójának és barátjának. — A „Déli Hírlap” legközelebbi száma január 3-án, szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Ujévi hálaadó istentisztelet.** Timisoaran ma délelőtt 11 órakor az újév alkalmával a józsefvárosi ortodox-román templomban ünnepélyes hálaadó istentiszteletet tartanak. Ezen megjelennek a hatóságok vezetői.

— **Pop Eugen timisoarai főpolgármester köszönete.** A timisoarai városházán tegnap délben háromnegyed 12 órakor fejezték be az évben a munkát. A városi tisztviselői kar ekkor megjelent a városház tanácstermében, ahol Pop Eugen dr. főpolgármester beszédet intézett hozzájuk. A főpolgármester elismeréssel adózott a tisztviselők munkájáért és kérte őket, hogy az új esztendőben is lelkiismeretesen dolgozzanak.

— **POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNI KÖTELESEGETEKET** az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harctéren megteszik: Jegyeztek visszatérési kölcsönt!

— **Hatvan légiriadó egy hét alatt.** Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hirszolgalat közli, hogy az elmúlt héten Málta szigetén hatvan légi riadó volt. Vasárnap és hétfőn naponta ötször volt légi riadó.

— **Roosevelt meghívta Sztalint.** Amszterdamból jelenti a Rador: A newyorki rádióállomás közlése szerint Roosevelt elnök meghívta Sztalint, hogy látogasson el az Egyesült Államokba.

— **Gandhi folytatja a polgári ellenállás politikáját.** Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió közölte, hogy Gandhi levelet intézett a pánhindu kongresszushoz és kérte, mentse fel vezetői tisztéget alól, mert folytatni akarja a polgári ellenállás politikáját. A kongresszus elfogadta Gandhi kérését. (Rador)

— **Adományok.** Szlidák Klárka kétszázötven leit, egy gyapjúipari tisztviselő pedig ötszáz leit adományozott a Déli Hírlap utján, a timisoarai dr. Kakuk napközi gyermekotthonnak.

— **Halálozások Timisoaran.** Meghaltak: Mecher Miklósné Galgóczy Mária 31 éves, Fagyas József 21 éves szabó, Prunkl Ferenc egy éves.

— **A gabona- és lisztkészletek bejelentése Timisoaran.** A timisoarai városi gazdasági hivatal közli, hogy a gabona- és lisztkészletek bejelentését illető, legutóbb kiadott hírdetmény nem vonatkozik a kiskereskedőkre. Azoknak a kereskedőknek tehát, akik a fogyasztóknak való szétosztásra kaptak lisztet, készleteiket nem kell nyilatkozatban bejelenteniük.

— **Halál a munkahelyen.** Freidorfon a Klecker-féle gyárban Radosav Stefan 59 éves munkást a munkahelyén hirtelen érte a halál. Megállapították, hogy szívszélhűdésben halt meg.

Boldog újévet kívánnak

t. vevőinek, jóismerőseinek

Apponyi Testvérek

Arad, Városházával szemben.

— **Dr. Bodea Eugen** fül-, gége-, orrspecialista újból rendel. Timisoara I., Bulevardul Regele Ferdinand 1 B. (Löffler-palota). Telefon 17-43. Rendel 12—1 és 3—6 között.

— **Sikerült Karácsonyfa-ünnepség és megajándékozás.** A bocsa-romani leányegyházközösség, a bocsa-romani leányegyházközösséggel összefogva szép karácsonyfaünnepséget rendezett istentisztelet keretében. Ezen alkalommal az adományokból összegyűlt ruha és pénzbeli ajándékokból több mint száz szeretetadományt osztottak ki és több mint negyven szegény gyermeket és asszonyt részesítettek ruha- és pénzgélyben. A bocsamontani magyar ifjúság szép egyházi énekekkel szerepelt, míg huszonhét gyermek karácsonyi szavatokkal és kártyákkal gyönyörködtették a templomot zsufolásig megtöltött hivat. Az ünnepélyt a fiókegyházközösség gondnoksága és a nőszövetség rendezte nagy sikerrel.

— **Gyűrű a kesztyűben.** Timisoaran Gabureanu Virgil főhadnagy a belvárosi Kinál-féle üzletben kesztyűt akart vásárolni. Amikor az egyik kesztyűt fel akarta próbálni, gyűrűt talált abban. Egy jegygyűrűt, amelyet bizonyára valamelyik vevő vesztett el, ugyancsak próbálgatás közben. A főhadnagy a timisoarai ügyészségnek adta át, ahol igazolt tulajdonosa átveheti.

AZ 1942. ÉV

— amely most csak köszöntött — háromszázhatvanöt nappól álló közös ünnepes esztendő. Az 1942. évszám nem osztható maradék nélkül négygyel, mert ha az volna, akkor nem volna közös ünnep, hanem szökő év és háromszázhatvanhat nappól állna. Az új esztendő első napja csütörtök és csütörtök az utolsó napja is. Vasárnapkal kezdődik 1942-ben február, március és november, hétfővel június, keddel szeptember és december, szerdával április és július csütörtökkel a januárban kívül október, péntekkel május, szombattal augusztus. A péntektől felének a babonás emberek és azért 1942-ben biztosan örülni fognak, hogy csak egyetlen hónap kezdődik péntekkel és pedig május, május elsőjén pedig tavaszi ünnep és munkaszünet van. Még jobban szeretnek azonban a babonások az olyan péntektől, amely a hónap tizenharmadikára esik. Ilyen pénteket februárban, márciusban és novemberben hoz az 1942-es esztendő.

Az új esztendőben a farsang negyvenkét napig, vagyis teljes hat hétig tart. Farsang utolsó három napja február 15-re, 16-ra és 17-re esik, február 18-án már Hamvazószerda van és kezdődik a negyvennapos nagybűt. Húsvét április 5-én köszönt a világra. Áldozó csütörtök május 14-én, pünkösd május 24-én és Urmánia június 24-én lesz.

1942-ben három napfogyatkozás és két holdfogyatkozás lesz. A napfogyatkozások napjai: március 16, augusztus 12 és szeptember 10. Nálunk csak ez utóbbi lesz észlelhető. Holdfogyatkozások március 2-án és augusztus 26-án lesznek. Mindkettő teljes fogyatkozás és nálunk is látható.

Béta.

— **Megfagyott az uton.** Romisa Rada, 55 éves tolvadiai bérés Gierara indult. A nagy hidegben utközben megfagyott. Holtan találták reá.

— **Felfegyverzett kommunistákat fogtak el** Belgrád közelében. Belgrádból jelenti a Rador: Az Obnova című lap közli, hogy a Belgrád közelében levő Ralia helységben elfogtak három kommunista banditát. Mindegyiknél egy automatapisztolyt és kézi-gránátot találtak.

— **Halhas a technikában.** Egy különleges alakú antennáról van szó, aminek elnevezése éppen alakjától származik. Az antenna feladata, hogy az energiát a térségbe kiterjedően, a rádióleadó villamosműhöz hasonlítható, amely különleges formában termeli és viszi át a váltóáramot. Az első drótpétkülű átvitel 1883-ban német kutatók mutatták be a karlsruhei műszaki akadémián. Ha a leadó által termelt váltóáramot egy szabadon álló fémtestbe vezetjük, akkor a légkörben egyszuszavart keltünk. Az egyszuszavár rókéletesebbé tétele érdekében az antennának különleges feltételeknek kell megfelelnie. A rádióvetélnél nem fontos, hogy az antennának L, vagy T formája, esetleg függőleges acélcső formája legyen. Az antenna hosszúsága sem nérvadó, mert minden rádióvevő készüléknek olyan szerkezete van, ami az antennát a kívánt hullámhossz lehallgatására beállíthatja. Ilyenkor azt mondjuk, hogy a készülék „hangolva” van. A lehallgatásnak azonban a felvevő antennától eltérően különféle hullámhosszal kell számolnia. A tiszta és zavartalan átvétel elérésére minden antenna energiát a vízszintes sugárzó hatások felépítésére kell fordítani. A legjobb antenna erre a célra a függőleges drót, amelyet fállvány tart. Két-háromszáz méteres hullámhossznál az antenna magassága a hullámhossz fele, négyszázötven méternél egyármád a magassági határ. A Bécs mellett bisambergi Telefunken leadóállomás az antennadrótot és főtornyot teljesen mellőzte és antennaként egy elszigetelt, teljesen szabadon álló százharminc méter magas halhas alakú vasrácsot építettek. Minthogy Bécs az Osztrák legkeletibb részén fekszik, a keletől jövő sugárak elnyomására és a nyugati irányúak erősítésére mintegy száz tíz méter távolságra reflektor tornyot emeltek. Mindkettő egynegyed hullámhosszon dolgozik.

URANIA sláger filmszínház Arad Telefon 12-32

Közreműködnek: DORA KOMAR, a Wiener Staatsoper szopránja, Wily Forst felfedezettje — Paul KEMP, a legjobb bécsi komikus — JOH. HEESTERS, a meglehangu tenorista — FRITZ KAMPERS és FITA BENKHOFF, a

Mindent csak teérted

című sláger-operettben

Előadások 3, 5, 7.15 és 9.15-kor.

11.30-kor matiné.

Híradók.

Feltalálták a világító falfestéket és tapétát

A laikusok mindig a legnagyobb meglepetéssel veszik tudomásul, hogy az olyan fizikai, kémiai és más találmányok, amelyek mibenléte az ő számukra megfoghatatlan és rejtélyes, egyik napról a másikra bevonulnak a gyakorlati életbe. Németországban mostanában ismét egy ilyen találmányon csodálkozik a laikus közönség. Ez a találmány a láthatatlan fényű higanylámpa, amely a gazdasági élet mellett valószínűleg a mindennapi életet is forradalmasítja majd.

Még nem is olyan régen történt, hogy a látható fényvel együtt sugárzó, de a látható fénynél rövidebb hullámhosszal rendelkező láthatatlan fényű ultraviolet sugarak igen jelentős szerephez jutottak a technikai életben. Ezeknek az ultraviolet sugaraknak a biológiai és kémiai hatása éppen felhasználásuk nagy elterjedtsége miatt ma már közismert. Kevesen tudják azonban, hogy egyéb tulajdonsága mellett bizonyos anyagokat fluoreszkálásra készítettek. Persze, ez a fluoreszkálás nem valami erős és mivel a nagyobb energiájú fényforrások a legtöbbször elnyomják, nem is igen tűnik fel az embereknek. Annál érdekesebb, hogy a láthatatlan fényű higanylámpa, röviden: UV-lámpa sugárzásában a fluoreszkálás azonnal kivilágít már a félhomályból is. És ez az, amit rövidesen a mindennapi élet terén, hasznosítani akarnak, sőt már hasznosítottak is, még pedig igen sokféle vonatkozásban.

Németországban ma már mindenki ismeri azt az

— **A TELI SEGÉLY** támogatása: keresztény felebaráti kötelesség. Aki a téli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— **Összegegyeztetési tanácsülés** Devai tudósítónk jelenti: Hodoroaba Gheorghe közigazgatási vezérfelügyelő elnökletével Deván az elmúlt napokban összegegyeztetési tanácsülés volt, Déva város polgármestere bemutatta az évekre kidolgozott városi munkatervet, amelyet a jelenlevők teljes egészében elfogadtak. A közmunkaszolgálattal kapcsolatban elhatározták, hogy a pénzügyi megváltás személynként kétszáz lei, míg az igavonó állatokkal résztvevők részére ötszáz lei. Elhatározták, hogy a telefonépület előtti benzinkutat leszerelik, míg a két évvel ezelőtti leégett malom újjáépítésére nézve úgy döntöttek, hogy azt csak a városon kívül engedik felépíteni. A malom eddigi helyén elemi iskolát emelnek.

— **Ajándékba, brostút, karcsattot, művirágot, arisnyát, övet, kombinét, esernyőt, Mikolás Kamillánál vehet, Arad, Str. Bratianu 2. Minorita palota.**

— **Millió betörés** Devai tudósítónk jelenti: December 23-án éjjel ismeretlen tettesek a mennyezetben keresztül behatoltak Voislan Dumitru devai kereskedő üzletébe, ahonnan a pénztár feltörése után 960 ezer lei készpénzt loptak.

együttes hatást, amelyet a láthatatlan fényű ultraviolet sugarak és az ugyancsak láthatatlan fényű UV-lámpa sugarai gyakorolnak bizonyos anyagokra. első sorban arra a festékanyagra, amellyel az elsőtítés idejére minden utcáskort és a közlekedés szempontjából más fontos helyet, valamint postaládák, cégtáblát, egyéb ilyen dolgot befestettek. Az ultraviolet sugarak, s az UV-lámpa sugarainak hatása alatt ezek a befestett dolgok nagyszerűen világítanak és még sem vonják magukra az ellenség figyelmét, mert világosságuk csak igen csekély távolságra látszik.

A színházak, varieték, kabarék ugyancsak alkalmazni kezdik az ultraviolet sugarak és az UV-lámpa sugarainak együtt hatását különböző világítási effektusok előállítására. Mindez azonban csak a kezdet. Közben ugyanis rájöttek arra, hogy ez a sugárzó energia a látható és láthatatlan sugaraknak bizonyos keverésével sokkal jobban kihasználható és emellett az így előállított mesterséges világítás hasonlíthatatlanul olcsóbb is minden eddigi használatban lévő világításnál. Németországban ma már komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a házakat világító falfestékekkel mázolják be és a lakások falait pedig világító tapétákkal ragasztják tele. Ha ez megtörténik, az utcák és a lakások állandóan napfényben ragyognak majd és semminek sem lesz árnyéka, mert a minden oldalról egyforma erősséggel sugárzó fény egyszerűen eltünteti az árnyékokat.

— **Ismét emelkedik Aradon a városi társaságokosít viteldija.** Az aradi városi üzemek igazgatósága úgy határozott, hogy január elsejétől minden egyes autobusjegy árát egy leivel felemeli.

— **Nyolcszázán mondták le rádióelőfizetésüket Aradon.** Ismeretes, hogy az aradi posta rádióhivatala november 30-ikában állapította meg azt a határidőt, ameddig 1942 január elsejére a rádióelőfizetést le lehetett mondani. A rádióhivataltól nyert értesülésünk szerint Aradon a rádió előfizetési díj emelése és az ovadék kötelező lefizetése miatt mintegy nyolcszázán mondták le előfizetésüket. Aradon és a megyében még így is mintegy 13 ezer rádióelőfizető maradt.

— **Orvosi hír.** Dr. Kleinmann Zoltán fogorvos újból rendel, Aradon, Piata Miron Cristea (v. P. Catedralei) No. 7. Rendel: 9-12 és d. u. 3-6-ig (medic evreu).

— **Gyászír.** Ermesz Istvánné szül. Deák Margit, december 30-án elhunyt. Temetése január 1-én d. u. 3 órakor az „Eternitáta” felső temető halottas házából lesz.

— **Adomány az arad-ségei Magyar Napközi Otthon részére.** Joanovici Emilné (Arad) a ségei Magyar Napközi Otthon részére a Deli Hírlap útján 250 leit adományozott. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Betörés** Devai tudósítónk jelenti: A devai Czejnai és Lupas rádió szakszűzlete kirakatát ismeretlen tettesek alkulcsal felnyitották és onnan nagyobb összegű értékes tárgyakat loptak.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Előadások 11.30, 3, 5, 7.15, 9.15 órákor

BOLDOG UJÉVET KIVANUNK KÖZÖNSÉGÜNKNEK!

Arad város közönsége az elmúlt évben meggyőződhetett, hogy mi nem hangos ígéretekkel, hanem kiváló nagy filmekkel, szórakoztatók hűségű közönségünknek, igérik, hogy a jövőben is a legkiválóbb és legválasztékosabb műsorról fogunk szolgálni.

Egyedüli mozgók vagyunk, akik kizárólagossági joggal hozzuk a legújabb olasz, spanyol, dán, francia filmeket és mi hozzuk a ragyogó német filmgyártás legjobb alkotásait.

Jól fűtött terem, elsőrangú vetítés, kitűnő hangleadás.

Előadások 11.30, 3, 5, 7.15, 9.15 órákor.

MA CSÜTÖRTÖKEN és kizárólag csak pénteken, szombaton és vasárnap, a szezon legvigább, zenedus, énekes vigátéka a

Cigányszerelem

A főszerepben a legnagyobb spanyol énekesnő és táncosnő **Estrellita Castro** és **Roberto Rey**

Efilm telítve a legszebb tango és rumba melódiákkal. E film bemutatja Spanyolország legszebb városait: Sevillát, Barcelonát, Havannát.

Ujévi meglepetésként külön vetítünk egy mulatságos **FILMKABARET**.

Híradó!

Boldog újévet kíván

összes vevőinek, üzletfeleinek és ismerőseinek

I. MOTIU

divátárkereskedő, Arad.

— **Aradi kiskereskedők figyelmébe.** Az aradi és aradmegyei kiskereskedők szindikátusa értesíti tagjait, hogy a románizációs államtitkárságnak a 286. számú hivatalos lapban megjelent 70216 számú rendelkezése szerint 1942 január 15-ig minden kereskedőnek be kell jelentenie, hogy 1941 szeptember 6-án és december 31-én ki, vagy kik voltak a cég főnökei és milyen nemzetiségű vagy milyen menziséstűek az illetők. Az evéni cégek ezen bejelentést levelező-lapon is eszközölhetik. A bejelentéshez szükséges nyomtatványt a szindikátus tagjai a szindikátus irodájában díjmentesen átvehetik.

— **Százezer leit loptak három aradi kiskorú fiú.** Néhány hét előtt ismeretlen tettesek az ablakot felfeszítve behatoltak Rossi János ineni kereskedő üzletébe és onnan a kasszájából mintegy százezer leit loptak. A csendőrség megindította a nyomozást és a betörőket három kiskorú ineni fiú személyében sikerült leleplezni. A loított pénzről már csak néhány száz leit találtak náluk, mert a lovas elkövetése után Aradra utaztak, ruháimüket vásárolták és gyakran mulattak különböző vendéglőkben. Most azért tértek vissza felülükbe, mert pénzük fogytán volt. Mindhármukat bekísérték az aradi ügyészségre.

összes üzletfeleinknek

Boldog újévet

kivánunk.

TRANSPORTUL S. A. szállítási vállalat Arad. Telefon 18-13.

— **A szovjet áhál** Európa ineni tervezett támadás újabb megdöbbenést buzdított. Nem kétséges az európai közvélemény előtt, hogy a bolsevizmus, mióta az új világháború kitört, ugyanis keszen várakozott, állig felfegyverkezve az alkalmas pillanatra, amikor meghátrálna szomszédait. Szántalan bizonyíték fekszik már a történelem asztalán ennek a szándéknak perdöntő igazolására. Hasonló dokumentum az a Moszkvában 1940-ben (?) nyomtatott többszáz oldalas könyvecske, amelyet szétosztottak a katonák között, hogy erre mifélek a lakossággal érintkezni tudjanak. Néhány kérdést közlünk ebből a könyvből, amelyekből látható: mi mindenre terjedt volna ki a bolsevik katonák érdeklődése a falvakban. Ki maga? Magyar? Román? Tót? Szerb? Német? Mi a foglalkozása? Munkás? Földműves? Hány kut van a faluban? Van-e jószág? Hány lehen, bárány van? Van-e széna? Meinyi a lakosság száma? Hol lakik az előjáró? Ne féljenek a vörös katonától! stb.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, január elsejen Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dick marásesti-utca és Consistorului-utca sarok), Janka (a beteggyógyzóval szemben) és Weisz (Avram Iancu-tér).

Pénteken, január 2-án Aradon a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Kárpáti (a villamos állomással szemben), Földes (Emineacu-utca) és Kozsnyai (Avram Iancu-tér).

Csütörtökön, január 1-én Timișoaran a következők az ügyeletes gyógyszerárak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Regele Ferdinand-uton levő Salvator gyógyszerár, Gyárvarosban a Stefan cel Mare-utcaiban levő Jahner R. gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Carol-uton levő Mária gyógyszerár, Józsefvárosban a Freyer-utcaiban levő Neurohr gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth, Freidorfon pedig az Eremici gyógyszerárak.

Pénteken, január 2-án Timișoaran a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belvárosban a Libertatii-téren levő Jahner K. gyógyszerár, Gyárvarosban a Daciilor-uton levő dr. Kovács gyógyszerár, Erzsébetvárosban az Axente Sever-téren levő Roxan gyógyszerár, Józsefvárosban a Vacarescu-utcaiban levő Braun gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelian a Panajoth és Freidorfon az Eremici gyógyszerárak.

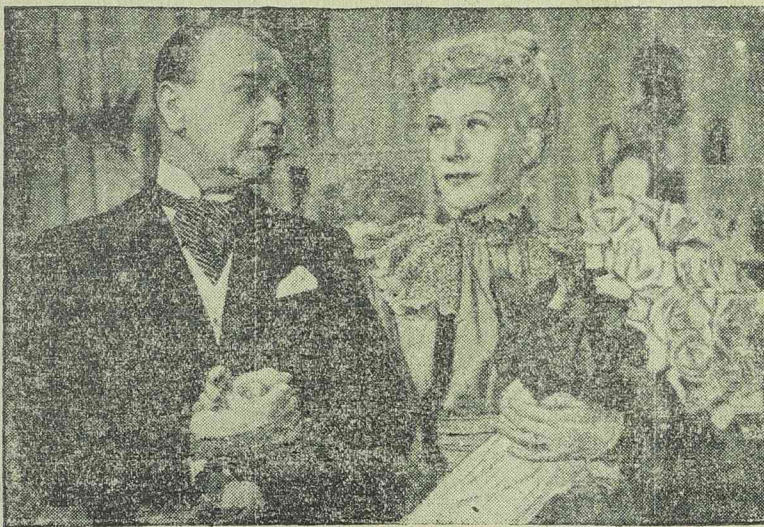
UFA ÉS TOBIS FILMSLÁGEREK

KRÜGER APÓ

Egy svájci szállodában pátriárka koru aggasztánul a karosszékekben. Szemeire a vakság függőnye borul, méltóságteljes magatartása azonban még mindig elárulja hatalmas egyéniségét. Az apó önéletrajza felolvassa neki az újságok újabb híreit, amelyek a bur néppel szembeállítják a pátriárkát. Paul Krüger, a szabad bur nép elnöke ez a pátriárka, aki a vakság gyötrelmével utolsó próbálkozásként Európába jött, hogy az elnyomás és zsarnokság ellen küzdő népének segítségét kérjen. Utja kudarcba fulladt, mert csak részvétet és ígéretet kapott. Így indul a Tobis „Krüger apó” című filmje, ezzel a képpel, majd eleve változik a kis nép hősi szabadságharcjává eposz. Látjuk az okokat is. Az aranyhőség, a kizsákmányolás és elnyomás gonosz démonait, amelyek az ártatlan, békés népet a legnagyobb katasztrófába döntik. Látjuk a heorusz küzdelmet, az önfeláldozó hősiesség ezernyi je-

lét, amelyek olyan hűvek, mintha csak az 1900-as évek történelmekönyvének lapjairól ugornának elénk. A szenvedések mérhetetlen sorozata nehezíti erre a kis népre, amely példátlan hittel és akaraterevével küzdött, amíg csak a túlerő és erőszak meg nem semmisítette elentállását. Nagy stílusban készült ez a film, amelyet a „Nemzet filmje” jelzővel ruháztak fel.

De nemcsak Németországban volt nagy sikere, hanem külföldön is, mert például Velencében a Mussolini-kupával tüntették ki ezt a kitűnő filmet. Emil Jannings a főszerepben talán élete legnagyobb művét öntötte ebbe az alakításba. Csodálatos művésze révén páratlan alakítást nyújt az ősz Krüger személyének megelevenítésével, ezenkívül a film többi szereplője is a legnagyobb művészettel oldotta meg nehéz feladatát. Ez a titka annak a sikernek, amely a filmet egész Európában végigkísérte.

GEORG ALEXANDER és FITA BENKHOFF
a „Luna asszony” című Tobis-film egyik jelenetében

A Tobis kulturfilmje

A falu anyja című Tobis kulturfilm egy szociális nővér életét mutatja be. Filmrport ez a legszebb és legszebb környezetben fejlődő gozva.

Az idilliikus Reichenau szigete a színhelye ennek a kulturfilmnek, amelynek forgatókönyvét Wolfgang Müller-Sehn írta és egyben rendezte is.

A Zágráb és a horvát parasztelek című kulturfilmek a független Horvátország városi és falusi életét mutatják be Milet és Oktavian fényképein keresztül.

Luxemburg legszebb tájai vonulnak el a néző előtt, amelyben Albert Lettow a festői tájak legszebb hangulatát örökítette meg.

A felszabadított keleti vidékeken készült az a kulturfilm, amely a Balükumot vonultatja el a nézők előtt.

A finnnek megragadó és hősiés háborújáról szól a Szabadságot Finnországnak című film.

Végül meg kell említeni még a titokzatos Tibetben készült fénykép- és hangfelvételeket, amelyek ebbe a messzi országba vezetik a közönséget.

A HANGOS HEGY

Kevés filmben jutott olyan fontos szerep a természetnek, mint ebben az UFA-filmben, amely Ludwig Ganghofer egyik regénye nyomán készült. A hegyvidék vadregényes tája mondhatni a főszereplő és ez a titka a film sikerének is. Senki sem vonhatja ki magát abból a hangulatból, amelyet a havas hegyes csúcsok, a sötét fenyvesek zúgása vagy napsugaras hegyoldalak ébresztenek a nézőben. Mindenki érzi, hogy ez a természet befolyásolja az emberi lélek és jellem kialakulását és az ember, valamint a természet között olyan erős a kapcsolat, hogy azt senki sem bonthatja meg. Az ember ugyan maga alakítja ki sorsát, de ebben sokszor nagy szerepe van a természetnek, amely mindenki re reá nyomja bélyegét. A természet adja meg a filmnek a drámai keretét, amely egy természeti katasztrófában éri el csúcspontját.

CSUCSTELJESÍTMÉNY

Az egyik Bavaria-film kisebb szereplője büszkén hangoztatta, hogy valóságos zongoraművész. Az egyik szünetben ezt mondja hallgatóinak:

— A zongorával azt es nálam, amit akarok ...

Lippi A. J. rendező udvariasan megkérdezte tőle:

— Be is tudja csukni? ..

WILLY BIRGEL
mint vádlott a „Deruga eset” című UFA-filmben

HILDE SCHNEIDER
az UFA-filmek egyik női főszereplője

Tilos a dohányzás

René Deltgen, a „Nagy játék” című Bavaria-film egyik főszereplője Münchenből Drezdába utazott. A kitűnő filmszész a hálóközi folyosóján állott a fülkéje előtt és cigarettázott. Amikor ezt meglátta a kalauz, udvariasan figyelmeztette:

— A hálóközben tilos a dohányzás!

— Hát ezt nem értem — válaszolta Deltgen — miért nem enged a hálóközben dohányozni, mert amikor a dohányzófülkében aadtam, akkor nem szólt semmit ...

Ujévi műsor

ARAU:

CORSO: Cigányszerelem.

FORUM: Éjjel jön a szerencse.

Maria Andergast és Wolf Albach-Retty szép filmje.

URANIA: Mindent csak te érted.

Közreműködnek: Dora Komar, Paul Kemp, Johannes Heesters, Fritz Kampers és Fita Benkhoff.

SIBIU

január elsején és másodikán a mozik műsora a következők:

RIO (január elsején): Aisa éneke.

(Január 2-án): Loftam egy milliót.

CORSO: A hangos hegy.

A főszerepben Hansi Knotek és Paul Richter

APOLLO: Angyal vagy.

TIMISOARA:

APOLLO: Győz a szerelem.

CAPIOT: Fiu vagy lány!

ANALIA: A Deruga eset.

Az UFA film főszerepében: Willy Birgel.

CORSO: Minden éjszaka történi.

FRATELII MOZI: Operett.

A főszerepben Willy Forst.

ROXY MOZI: A nagy riadó.

GYERMEKVIILÁG

UJÉVI IMÁDSÁG

Irtta: MÓRA LÁSZLÓ

Uj évünkre küldd áldásod
Mennyben lakó Isteniünk.
Aldó kézzel add meg, add meg
Mi nélkül nem élhetünk:

Adj örömet, egészséget,
Adj kenyeret izest, lágyat.
Kerüljön el minden házat
A betegség és a bánat!

Békességet, boldogságot
Adj szívünknek s a világnak,
Isten! Légy meghallgatója
Minden forró imádságnak!

Mese is, igaz is...

Irtta: KISS MARGITKA

Régen, nagyon régen történt... Amikor még törpék is laktak a földön.

Egy hideg őszi reggel a falu legöregebb Miklós bácsija kiment az erdőbe fát vágni. Közel volt már a tél és Miklós bácsi nem hívhatta volna meleg szobájába a szegényeit.

Nézegette az erdő fáit, hogy melyiket vágja ki. Az egyik fa megtetszett neki. Felemelte a fejszét, de ebben a pillanatban előugrott egy hófehér szakállu törpe és könyörögve így szólt:

— Édes jó emberbácsi! Ne bántsd ezt a fát!... Itt lakunk ősidőktől fogva és sok kicsi törpegyerekem van. Ha kivágod a fát, elpusztulunk!

Miklós bácsit meghatotta a törpepapa kérése és így szólt:

— Jól van, nem bántom ezt a fát! Van itt elég! Jut nekem is, nektek is!

Tovább ment és másik fát keresett.

Amikor újból felemelte a fejszét, sötét felhő vette körül a fejét. Keserves zümmögést hallott és Miklós bácsi kezében megállott a fejsze.

— Mi történt? — kiáltott fel ijedten és ekkor látta, hogy sok-sok méhecske sötétítette el a napot.

— Méhecskék, hát ebben a fában ti laktok? — kérdezte Miklós bácsi. — Jól van, maradatok békében!

Vette a tarisznyáját és másik fát keresett. Eszevett egy szép, fiatal fát.

— Ez jó lesz! — gondolta magában és letelepedett, hogy megpihenjen.

Elővette a tarisznyáját és falatozni kezdett. Egyszerre csak sok-sok mogyoró pottyant az ölébe. Miklós bácsi fölnézett és csodálkozva látta, hogy egy öreg mókusmama dobálja le a mogyorókat, amiket a nyáron gyűjtött kis mókusai számára télire. Megértette az ölébe pottyant mogyoróajándékból, hogy miért kapta. Azért, hogy ne bántsa a fát, mert az a mókuscsalád otthona.

Megint csak tovább ment.

— De ez már csak jó lesz! — mondta az egyik fánál és fölemelte a fejszét.

Ebben a pillanatban valaki erősen átkarolta a lábát. Ölelte, szoritotta és nem akarta elengedni. A lábához valami meleg döngölődött és nyaldosta.

Odanézett: kis édes fekete mackó volt mellette és szeretettel döngölődött hozzá.

— No, mackó barátom, — nevetett Miklós bácsi, — nem bántom ezt a fát sem... Holnap újra kijövök és akkor keresek majd egy megfelelő fát, amit kivághatok!

Amint hazatért Miklós bácsi, csodálkozva látta, hogy a kapu tárnyaitva és az udvaron hatalmas farkas áll. A rakás fa mellett sok-sok méz. Azután olyan halom mogyoró, amennyi egy egész falunak is sok volna. Végül egy halom arany, ezüst és drágakő, tetején egy kis cédula, melyre ez volt írva:

— „A jó embernek hálából küldte a Törpék Királya, a Mackók Császára, a Méhek Fejedelme és a Mókusok Hercege”.

Kis pajtásaim, higgyétek el, hogy aki jót tesz, az ma is megjutalmazza Valaki, aki minden cselekedetünket látja!...

Gesztenye-kóstoló

Irtta: ZAGYVA MÁRIA, kis munkatársunk.

Utasarkon kis kályha.
Begyújtottak alája.
Láthatja itt akárik,
Aki erre kíváncsi,
Gesztenyét süit egy bácsi!

De jó annak, aki kap...
Kóstolhat meg, nem harap!
Jaj, de finom jaj, de jó,
Izes, édes, — ropogó;
A gesztenye-kóstoló!

Az álom mindig álom marad,
de néha tanulni lehet belőle

Fekete Péter: az elsőszáma „mintadiák” — Forradalom az asztal tetején
Amikor a könyvek fellázadnak...

Péter elég csinos és ügyes fiú volt, de szülei sokat korhólták rendetlenségéért.

— A rendetlen fiú egyben lusta is! A lustaság pedig nagy szegény...

... olvasta valahol Péter, de nem sokat hederített erre. El is neveztek osztálytársai az iskolában „Fekete Péternek”, mert nem szeretett mosakodni sem.

Persze Péter barátunk hadilábon állt a tanulással is. Könyvei szanaszét heverték, sohase tette helyére

egyiket sem. Íróasztala inkább ószer volt, mint íróasztal. Irkája fedele és lapjai tele voltak firkálva s amellet

nagy számárfilek is mutatkoztak rajta.

Esténként Péter, mint aki elvégezte minden dolgát, nyugodtan tért pihenőre, sokszor még imádkozni is elfelejtett.

Ugy aludt, mint az édes tej.
Hanem azután egy éjszaka mi történt?

A könyvek és az írószerek fellázadnak

Amikor már az igazak álmát aludta a ház népe, egyszerre csak nagy nyüzsgés-mozgás támadt az asztalon: Péter íróasztalkáján...

Egy mély hang megszólalt:

— Társaim, ide figyeljétek!

Az öreg nyelvtankönyv állt az asztal közepén és szónokolt:

— Ez így tovább nem maradhat. Gazdánk napról napra úgy bánik velünk, mintha értéktelen holmik volnánk! Nem becsüli semmire sem azt a sok szépet és a jó, amire tanítjuk.

Sokszor egy hét is eltelik anélkül, hogy reánk nézne.

A ruhánk szagatott, nem vigyáz a kabátunkra, mindig poros az arcunk és ráadásul még itthon is felejt minket a legtöbbször, pedig nagyon reá vagyunk utalva az iskolába vivésre, hiszen ott van a mi legjobb barátunk, az öreg katedra... Társaim! Ez így tovább nem maradhat!...

Fázott a cica,

mert nagy volt a hideg. Mit tehet ilyenkor a Cirmos? Odabújik a kandalló mellé, de ha akad másutt is melegedő hely, hát odahúzódik. Ezen a képen akárik láthatja, még a csizmát sem veti meg a cirmos. Persze, az már más kérdés, hogy hogyan jutott a csizmába. Katonabácsik találkozta vele az országúton. Cirmos keservesen nyávogott, éhes volt és nagyon fázott. A katonabácsik megsajnálta és enni adott neki, előkerült egy csizma is és abban nihen, melegszik lime, a cirmos...

PÉTER A JAVULÁS UTJÁRA LÉP

— Társaim! Igazat adok nektek, — mondotta, — de ne hamarkodjátok el a dolgot. Én ismerem ezer és ezer éveket ifjúságát,

sok diákról tudok, aki eleinte lusta és hanyag volt, de később megkomolyodott és híres, nevezetes ember lett belőle...

Adjunk még haladékat Péternek, hátha ő is megjavul...

— Szó sincs haladékról. — toporzékolt a szám tanfűzet. — Péter amíg él, gyűlölni fogja a számtant! Nem fog megjavulni!

— Ez nincs egészen így, kollegám! — válaszolta a szépírási fűzet, — mert nekem van néhány oldalam, amelyre egészen rendes betűket írt Péter.

Péter tud, ha akar!

— Hát akkor akarjon!!! — dörögte a történelmkönyv, de a következő pillanatban halálos csend áradt a szobában.

Felébredt a kalitkában a kanári.

— Vigyázzatok, mert elárul Péternek a madár! — suttogta a tintásüveg.

Odakünn pirkadt.

Nemsokára Péter is felébredt. Megdörzsölte a kezét és elgondolkozott. Jaj, de furcsát álmodtam! Odaszaladt az asztalhoz. Össze-vissza heverték rajta a könyvek. Egyik se hiányzott.

Péter megsimogatta a szépírási fűzetet:

— Köszönöm, hogy megrévédtél...

És azután hamar felöltözött, rendbe tette a könyveket, fűzeteket és

elhatározta, hogy a jövőben megváltozik.

Rendes, szorgalmas diák lesz belőle. Nehogy fellázadjanak ellene a könyvek és fűzetek!

Nem is hiányzott a Fekete Péternek!...

Igy javult meg Péter. Okult az álmon!

SEBESSY LENKA, V. oszt. elemista (Aiud).

Sport

ÚJ SPORTESTENDÓ KÜSZÖBÉN

Ma, amikor új esztendőbe fordul az idő örökmozgó kerke, a sport is lezárja az elmúlt év teljesítményeinek mérlegét.

Amíg külföldön a háború ellenére is, a tengelyállatokban mindenütt — mondhatni — fokozott mértékben folyt a sportélet, addig a belföldi mérleg, különösen a második félév mérlege gyenge. A sporttevékenység és ezzel együtt az érdeklődés is elenyészően csekélyre csökkent országszerte. Csupán egy egyesület javított a helyzetén és ez az egyesült Chinezul-CAMT, amely fiatal csapatának kitűnő játékaival a legjobb timisoarai tizenegy, a Basarabia-kupában pedig a zöld gyepen elért eredmények alapján csupán egy pont különbséggel van a listavezető cégesapat IDR mögött, és ez vígasztaló. Ez a példa mutatja, hogy akarattal munkakedvvel, hozzáértéssel és lelkesedéssel mostoha körülmények között is lehet eredményes munkát folytatni. Április ötödikén, az akkor még egymás ellen küzdő Chinezul-CAMT „örökrangadó” alkalmából ezt irtuk:

— Sajnos többen vannak azok, akik csak akkor büszkék a színeikre, ha azokra a dicsőség fénye re-

gyog és mindig hajlandók a pillanatnyilag még ragyogóbbá követni. Pedig nem szabad feledni, hogy nemcsak az elsőből lesznek az utolsók, hanem az utolsókból is lehetnek elsőik. Akik kitartanak, azoknak szolgáljon erősségül az a tudat, hogy napnyugta után másnap mindig újból felvirrad.

Azóta a Chinezul-CAMT fiataljai megérdemelten vívták ki a jelenlegi legjobb timisoarai tizenegy nevet, bár ez a vetélytársak egy részének leromlása következtében az értékből levon valamit, mégis a iankadatlan munka eredményét hirdeti.

Azon keveseknek, akik a jövőzött munka boldog tudatával vethetnek számot az elmúlt 1941-es évben végzett sportteljesítményükkel, szintén csak azt mondhatjuk, hogy ezután sem következhetik egész évber tartó szilveszterezés. További, még fokozottabb munka szükséges az eredmények megtartására és továbbfejlesztésére.

A sportmunka jegyében kívánunk sportrovaunk olvasóinak is az elmúlt esztendő után, sporteseményekben gazdag, boldog új évet... (Sz. I.)

Néhány adat a magyar labdarugás mérlegéből

A „dicsőséges bizonytalanság”-ot felszínre hozó, őszi bajnokságban legjobban szereplő játékosokból összeállított csapat így fest: Horváth (Szolnok) — Bohus (DiMÁVAG), Bíró (Ujpest) — Pázmány (Elektromos), Szücs (Szolnok), Dudás (WMFC) — Egresi (Kispest), Kolláth (Szolnok), Zsengellér (Ujpest), Bodola (NAC), Gyetvai (Ferenecváros). Ezek a játékosok mutatták ugyanis a legállandóbb formát.

Az NB I 120 mérkőzésén 597 gól esett és még sem akadt olyan játékos, aki 15 gólnál többet tudott volna rogni. Finta és Kalmár, akik pedig az utolsó fordulóban nem is játszottak, osztoznak az „ősz király” címen. A góllövőlista élcsoportja különben a következő: 15 gólos: Finta (Ferenecváros), Kalmár (Szeged), 14 gólos: Zsengellér (Ujpest), 13 gólos: Kiszely (Ferenecváros), Sárvári (NAC), 12 gólos: Kalocsai dr. (Ujpest), Mészáros (Kispest), Toldi (Szeged), 11 gólos: Jenőfi (Lampart), Korom (Szolnok), Sárosi dr. (Ferenecváros), 10 gólos: Csuberda (SALBTC), Jakab (Ferenecváros), Kolláth (Szolnok), Nagy (Szeged), Szántó (Szolnok), 9 gólos: Füzi II. (Elektromos), Kovács II. (NAC), Szabadkai (WMFC), Szusza (Ujpest), Turay II. (Gamma), 8 gólos: Bonyhádi (KolAC), Fazekas (DiMÁVAG), Gyetvai (Ferenecváros), Marosvári (WMFC), Sárosi III. (Ferenecváros) 7 gólos: Egresi (Kispest), Laborcz (Szolnok),

Reinhardt KolAC), Tóth II. (Gamma), Tóth III. (NAC), 6 gólos: Ádám (Ujpest), Bognár (Szeged), Brassai (KolAC), Füzér (DiMÁVAG), Nagy (Kispest), Pázmány (Elektromos), Bodola mindössze négy gólt ruggott, míg a többiek között Haláti (NAC), Lukács (Ferenecváros), és Szántai (KolAC) három gólt.

5:0 után fedettpálya

A magyar válogatott teniszcsapat svédországi 5:0-as fedettpálya veresége után a hivatalos körök figyelme a súlyos vereséget előidéző magyar fedettpálya hiányra fordult.

Az OSK olyan mértékű támogatást helyezett kilátásba a tenisz szövetségnek, amely biztos alapul szolgál a fedettpálya felépítéséhez.

A fedettpályát Budapesten a kis sportcsarnok tözsomszedságában képzelik el az illetékesek. A fedettpályát szabadtéri pályák öveznek. A fedettpálya épületében a közepén foglalna helyet a verséypálya két oldalán 1500—1500 néző befogadására alkalmas lelátókkal, a szükséges előcsarnokkal, öltöző és fürdőhelyiségekkel, ruhatárakkal. A verséypálya két végében egy-egy adózpálya is lesz.

A tervek elkészülte után márciusra tervezik az építkezés elindítását és az 1942-es év végére már kész is lesz a fedettpálya.

zongorakisérettel (Tartini, Bartók-Szigeti, Paganini). 22.40 Szórakoztató hanglemezek. 24.00 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

PÉNTEK, JANUÁR 2

Bucuresti. 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.00 Katonazene. 12.30 Hírek. 12.50 Xilofonzene. 13.05 Saxofon-hangverseny. 13.25 Éneklő fűrés. 13.35 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.00 Hírek. 18.05 Román-német katonazene. 19.20 Énekhangverseny. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemezek. 21.00 A Gioconda nevi opera előadásának közvetítése. Az első szünetben mintegy 21.50 Hírek.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7.00 Hírek, hanglemezek közvetítése. 10.00 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.12: Ravel: Valse nobles et sentimentales (hanglemez). 11.40 A sugarak százada (felolvasás). 12.10 Buttola Ede tánczenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Rádió szalonzenekara. 14.30 Hírek. 15.20 Leány ének. 15.40 Mesedélután. 15.55 Gordonkaszámok zongorakisérettel. 16.15 Diákféltára. 16.45 Hírek. 17.55 Elbeszélés. 18.20 Tangóharmonika-hármas. 18.35 Pusztai Sándor verseiből ad. 18.45 Fráter Lóránd dalai hanglemezről. 19.00 Hírek. 19.20 Közvetítés az operaházról (Mozart: Szókratész a szerályból). 21.40 Hírek. 22.10 Mesevilág a zenében (hanglemez). 23.25 Farkas Jenő cigányzenekara. 24.00 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

S-felszerelések

A. M. Mülley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I., Str. Solderer 11
Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10 Telefon 10-19

Kiirtják a gerelyvetést Amerikában

Az amerikai egyetemek versenyeiről törölni akarják a gerelyvetést azzal az indoklással, hogy az a közönséget nem érdekli és hogy ennél a sportágnál igen nagy a sérülés veszélye. Hiszen igaz, hogy váll- és könyöksérülések előfordulnak, de ezen a címen előbb az amerikai futballt kellene megtiltani, mert ott a halálos balesetek sem ritkák. Nem is ez lehet az igazi ok, inkább az, hogy az amerikaiak eddig még egyetlen igazán nagy versenyzőt sem tudtak kinevelni. Mindenesetre furcsa módszer ez — és valóban amerikai.

Sport hírek mindenfelől

Végig pillangózva javította meg Nakache a 400 m-es meliúszás csúcseredményét 5:38.3 mp-re. A régi csúcsot Gibel tartotta 6:01.4 mp-el. (A világesúcsot Heina tartja 5:43.8-al).

Igy nevelnek az olaszok ökölvívó utánpótlást: Bossisio szövetségi kapitány járja a vidéket s a tehetségesebb öklözőket elküldi Rómába Steve Klauszhoz, a szövetségi edzőhöz, kiképzésre. A kiképzés után visszamennek szülővárosukba és ott dolgoznak tovább. Időnkint azután ismét ellátogatnak Rómába továbbképzésre. Klaus minden évben külön tart az edzőknek is az egyöntetűsre szoktató tanfolyamokat. Minderre az olimpiai bizottságtól kap pénzt az ökölvívó szövetség. Az olimpiai bizottság pedig a hivatásos versenyeket terhelő adóból kap bizonyos összeget.

Svájc 55, Svédország és Olaszország 30—30, Horvátország 15, Magyarország 11, Románia és Bulgária 10—10 versenyzőt küld a február 6-tól 15-ig tartó garmischi sivilgájbajnokságra. Az ezzel egyidőben tartandó korongtornán hat ország: Olaszország, Magyarország, Svájc, Svédország és Horvátország csapataira számítanak.

A brandenburgi kerületi versenyen a 200 m-es gyorsúszásban Arendt győzött 2:23.5 mp-es idővel. A 100 m-es gyorsúszást a berlini Schliricke nyerte 1:03.7 mp-el.

Olaszország—Svájc válogatott birkozóverseny lesz január 10-én Rómában.

Az MLSz nagyszabású nemzetközi műsort tervez tavaszra. A tervezett válogatott labdarugó mérkőzések és azok időpontjai: április 5-én a németekkel, 26-án a spanyolokkal, május 26-án Svájccal és a bajnokság befejezése után északi portya dán, svéd és norvég állomásokkal.

SZOMBAT, JANUÁR 3

Bucuresti. 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.00 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonazene. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.00 Hírek. 18.05 Kamarazene. 18.30 Szimfónikus hangverseny. 19.00 Társadalmi szemle. 19.15 Énekhangverseny. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemezek. 21.00 Tarka zene. 22.00 Hírek. 22.20 Operatrézfletek 23.00 Könyv és tánczene hanglemezekről.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7.00 Hírek, hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Magyar noták hanglemezekről. 11.40 Muzéumi ismertető. 12.10 Beszkárt zenekar. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Fuvózenekar. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Filmcsillagok dalolnak (hanglemez). 17.55 Felolvasás. 18.15 Sáray Valéria és Ignáth Gyula magyar notákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. 19.00 Hírek. 19.29 Inen-onnan (hanglemez). 19.50 Siker lesz-e? (Ismeretlen zeneszámok bemutatója, közreműködik a Rádiózenekar, Kurti Károly ének-számokkal és a Holéczy együttes). 20.45 Mit dugjunk el, ha jön a vendég? (Vidám csevegés). 21.00 Jazz zongoraszámok (Solymossy Lajos). 21.20 Asszony, vagy feleség (Jelenet Szakáts Zoltán és Bulla Elma előadásában). 21.40 Hírek. 22.10 Mikrofónból. 24.00 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 1

Bucuresti. 12.00 Hanglemezek. 12.50 Tarka zene. 13.50 Hanglemezek. 18.00 Tánczene. 19.00 Zenekari hangverseny. 19.30 Könyv tarkazene. 20.00 Hanglemezek. 20.30 Akkordeon-hangverseny zenekari kísérettel. 21.00 Zenekari hangverseny. 22.00 Tánczene. 23.00 Hanglemezek.

Budapest I. 8.00 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 9.00 Református istentisztelet, prédikál Ravasz László püspök. 10.00 Ének és szentbeszéd római katolikus templomból, a szentbeszédet P. Varga László mondja. 11.15 Evangélikus istentisztelet, igét hirdet Kék András dr. 12.20 Székesfővárosi zenekar (Liszt, Dohnány, Bartók, Kodály, Viski János). 13.45 Hírek. 14.00 Hanglemezek. 15.00 Ruszin műsor. 15.25 Melles Béla zenekara. 16.35 Mezőgazdasági felolvasás. 17.00 Hírek. 17.20 Énekszámok zongorakisérettel (keringők). 17.40 Laczó Géza csevegése (Azt álmodtam, hogy író vagyok). 18.00 Noták, közreműködik Palló Imre, kíséri Vidák József cigányzenekara. 18.40 Kolozsvári Borecs Mihály felolvasása a székelyekről. 19.00 Hírek. 19.20 Vig. özeveg. (Lehár operája). 20.40 Hírek. 22.15 Végh Sándor hegedűl-

Mezőgazdaság

Az 1942. évi mezőgazdasági munkamozgósítás végrehajtása

A nagyvezérkar most nyilvánosságra hozott rendelkezése értelmében az 1942. évben a következő személyek kérhetik a mezőgazdasági munkamozgósítási parancs kiállítását:

Legalább ötven hektárnyi saját kezelésben művelt mezőgazdasági birtok tulajdonosa, amennyiben személyesen, állandó jelleggel és kizárólag foglalkozik a birtok vezetésével. A legalább két éve működő szerződéses birtokkezelő, ha mint tartalékos tiszt betöltötte negyvenedik évét, illetve legénységi állománybeli személy esetén az 1931-es és régebbi korosztályba tartozik. A négyszáz hektárt meghaladó birtokoknál egy birtokkezelő helyett (pénztáros, könyvelő) is felmentenek a feltétellel, ha az elmúlt évben is hasonló elbánásban részesült és harminckettedik évét már betöltötte. Aki a múlt évben nem rendelkezett munkamozgósítási parancssal, az idén felmenthető, ha az 1927-es és régebbi korosztályba tartozik. Ugyancsak az 1927-es és régebbi korosztályba tartozóknak kell lenni azoknak a szolgáló személyeknek, akiket tíz-tíz ökr ellátásával bíztak meg.

Az 1925-ös és ennél fiatalabb korosztályba tartozó traktorvezetők, akik nem tartoznak gépesített, vagy repülőegységhez. Minden négy traktorhoz egy mechanikus és két-két vezető minden gözeke után.

SZŐLŐ-, GYÜMÖLCS- ÉS ZÖLDSÉGTERMELOK FELMENTÉSE

Ö hektárnyi szőlőültetvényénél a tulajdonos és egy pincemester, tíz hektárnyi gyümölcsösénél a tulajdonos, vagy a birtokkezelő, három hektárnyi zöldségkertészeténél a kertészet vezetője, három hektárt meghaladó esetben egy harminckét évét betöltött szolgáló.

Három hektáros rizsföldnél a termelő, minden ötszáz hektár kiterjedésű erdőbirtoknál egy-egy erdőkerülő, míg az ezer hektárt meghaladó erdőknél a tulajdonos is. A fent felsorolt személyek csak abban az esetben kaphatnak munkamozgósítási parancsot, ha legénységi állományba való tartozás esetén az 1927-es és régebbi korosztályba tartoznak, illetve, ha mint tartalékos tiszt betöltötték a negyvenedik életévét. Öt hektárt meghaladó gyapotültetvényénél felmenthető a termelő, ha legalább az 1931-es korosztályba tartozik.

A száz és háromszáz közti lélekszámú falvakban felmenthető egy-egy kovács, szijgyártó, vagy kötélverő és asztalos. A háromszáz lakosnál nagyobb falvakban minden szakmából felmenthető egy-egy iparos.

Minden ötven darab három éven felüli szarvasmarhánál, száz darab négy hónapot meghaladó sertésnél, hatszáz darab hat hónapot meghaladó juh-nál, háromszáz rókánál és nyulnál, kétezeröttszáz baromfinál és harmincezer tojásnál, vagy ötven szisztematikus méhkasznál, illetve száz primitív kasznál, tíz hektárt meghaladó pontytenyészetnél egy-egy vezető, illetve szakember. Gazdasági cseléjét tizenöt marha, vagy ló, százötven sertés, husz koca, négy községi apaállat és harminc róka vagy nyul után mentenek fel, míg négyszáz juhot meghaladó tenyészetnél még egy juhásztor is kaphat munkamozgósítási parancsot, ha az 1927-es és régebbi korosztályba tartozik.

Sirkövek és siremlékek

dus választékban, a mai viszonyokban is legszolidabban árakon beszerezhető

Rosa Testvérek

Arad, Strada Neculcea 4 6 Tel. 20 77

A mezőgazdasági gépjavitó műhelyekben egy-három legénységi állománybeli mechanikus és községenként egy-egy mezőgazdasági ágens kérheti felmentését.

IDŐLEGES FELMENTÉSEK

A traktorvezetők részére a felmentés 1942. január 15-től december 1-ig, a cukorrépatermelők részére április 1-től július 1-ig és szeptember 1-től december 1-ig, a dohánytermelők részére május 10-től június 5-ig, július 15-től október 1-ig és november 1-től december 1-ig, a haltenyészők részére április

Az E. M. G. E. közleménye:

Háziállataink takarmányozása

Irta: BIRÓ PÁL, Emge. felügyelő

II.

Az állat létfenntartásához szükséges anyagok:
Víz: Az állati testnek közel háromnegyed részét teszi ki, elősegíti a felvett tápanyagok emésztését és az anyagcserét.

Fehérjék: Hivatásuk az állat csontvázát és vegetagoktat összekötő izmok kiépítése, utódok és azok részére szükséges tej, további az állati testet takaró bőrréteg előállítására.

Amidok: Hivatásuk az állat szervezete által a test számára kiválasztott és átdolgozott fehérjék megőrzése és szétosztása.

Szénhidrátok (keményítő és cukor): Hivatásuk a fehérjék által kiépített izomerő megvétele és fenntartása, valamint a test melegségét szolgáló zsir előállítására.

Zsirok és olajok: Hivatásuk a magzatfejlés-téssel és tejjel kivont zsirok pótlása.

Hogy a fenti anyagokat az állat megkaphassa, növényi és egyes állatfajoknál állati eredetű tápanyagra van szüksége, ami a takarmányban, a legelőn felszedett növényekben és rovarokban található. Amint említettük a takarmány szerves és szervetlen anyagokból áll. A szerves anyagok hivatását már ismertettük. Trónunk kell azonban azt is, hogy a takarmány mészből, hamuból, vasból és egyéb ásványi sókból álló szervetlen anyagára éppen olyan szüksége van az állati szervezetnek, mint a szerves anyagokra. Szervetlen anyagokból építi fel az állati szervezetet a csontvázat, a körmök és bőr egy részét. A szervetlen anyagok felhasználása révén kap az állat szőr, gyapjú és tollmát.

Vitaminok: Hivatásuk az állati szervezet jókabarntartása. Így az „A” vitamin a növekedést irányítja, a „B” vitamin az anyagcsere szabályozója, az „E” vitamin az ivarszervek működését segíti elő. Minden vitaminnak megvan a maga szerepe.

A TAKARMÁNYNEMEK TÁPANYAG SZERINTI OSZTÁLYOZÁSA

Háziállataink szervezete faj és kor szerint más minőségű takarmányt igényel, amit maguk az állatok is éreznek. Amíg a ló ugyanis szivesebben legeg a keményebb szálu fűfélésekből álló legelő-kön, addig a szarvasmarha a puhább tennészetű és savanyú fűvet keresi. A sertés a mocsaras és gyökerekben gazdag terepen érzi otthon magát, a juh az apró, alacsony fűvekből álló legelőt szereti.

A fászlhoz kötött háziállat ezzel szemben nem válogathat, azt eszi, amit elébe tesznek, éppen ezért ezeknek az állatoknak a takarmányvozásánál a gazdának kell az állat igényéhez alkalmazkodnia. Ezért fontos ismerni a rendelkezésre álló takarmány-tápanyag tartalmát.

Fehérjében és mészből gazdag szerves takarmányok: Az összes pillangós virágúak, mint például a lóhere, lucerna, baltacim, szarvaskerep, sárkerep, borsó és búkkönyfélék, a babfélék szénának alkalmas szárai, a lencse szálnája, réti füvek, bab és köles polyva.

Ha Timișoara-ra
érkezik, szálljon meg a

„HOTEL EUROPA”

szállodában
IV, Bul. Regele Mihai 17 sz. alatt

A szálló kedvező fekvésével, központi fűtéssel, folyó meleg- és hideg vízzel, komfortos szép szobáival, fürdőszobáival, de polgári áraival otthonias kényelmet nyújt. Telefon: 21-19. szám.

1-től május 1-ig és augusztus 1-től december 1-ig tart.

1942-43-BAN NEM ADNAK FELMENTÉST

A tulajdonosok a községi vezető igazolásával nyerhetik el a felmentést. A zsidók nem mozgósíthatók mezőgazdasági munkára. A nagyvezérkar rendelete végül kimondja, hogy az 1942-43. évben semmiféle indokkal nem adnak felmentést az összpontosítás és mozgósítás alól, mert a munkára mozgósított személyeket meghatározott időtartamu kiképzésre hívják.

Szénhidrátban gazdag takarmányok: Az idejében lekaszált és szénának jól becsinált édes réti füvek, a zöld vagy savanyított (vermelt) csalamádé, muharszéna, szudáni fű, silozott vagy sombolyozott takarmányműek, burgonya, takarmányrépa és cukorrépa szelet.

Fehérjében és mészből gazdag szerves termékek: Rozs, árpa, zab, búkköny, borsófélék, szójabab lóbab, konkoly, lencse, csillagfürt, búkk és tölgy makk.

Szénhidrátban gazdag szerves termékek: Kukorica, buza, árpa, pohánka, cirokmag, bab, borsó, lencse (szemesen vagy darálva), köleslira, bozocsu dara, búkk és tölgy makk.

Fehérjében gazdag ipari termékek: Buzakorpa, melász, olajpogácsák, vér- és husliszt, szeszgyári moslák, répaszelet, tehéntej.

Szénhidrátban gazdag ipari termékek: Olajpogácsák, szeszgyári moslák, malátacsira, melász, répaszelet és tehéntej.

CSAK KILENCEVEN SZÁZALEKOS KIVONATU LISZT ÖRÖLHETŐ. Bucureștiből jelenti a Rador: A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli: A Fismalmosok országos szövetsége értesítette az államtitkárságot, hogy számos parasztszámom hatványolevan százalékos kivonatu lisztet őrlő, hogy ilyen módon fehérebb lisztet állítson elő. Tekintettel arra, hogy ez a körülmény a buzakészletekkel való takarékoskodás kárára megy, az államtitkárság ismételtlen felszólítja az érdekelt parasztszámomokat, hogy csakis kilevenen százalékos kivonatu lisztet készíthetnek.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195. svájci frank 43.70—45.43. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német marka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengó 26.30—27, dán korona 30—30, finn marka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50, horvát kuna 2.95—3. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.27, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Boldog
újévet
kíván

CSONT

elsőrendű uriszabósága

ARAD, Palatul Banca Românească
Telefon: 23-70

BOLDOG UJESZTENDŐT KIVÁN

mélyen ismerőseinek, barátainak, üzletfeleinek, vásárlóinak és rendezőinek

<p>HEBER ÉS GELSINGER hentes és mészáros Timisoara I., Bul. Regele Mihai 2. Telefon: 37-64.</p>	<p>SEBESTYÉN BÉLA írógépkereskedő Timisoara I., Mercy-utca. Telefon: 44-16.</p>	<p>MAROSSY MÁTYÁS UTÓDAI festékküzet Timisoara IV., Brătianu u. 18. Telefon: 43-36.</p>	<p>RABONG és SCHNEIDER r. t. szövetárúház Timisoara I., Brătianu-tér (Püspöki-palota.)</p>
<p>LICHTFUSZ MÁRTON vendéglő, a „Kék szőlő” Timisoara III., Corcane de Otel- utca 18.</p>	<p>TURI GYÖRGY kályhámester Timisoara II., Dorobantilor-u. 23. Telefon: 36-22.</p>	<p>FUCHS ADALBERT electro radio Timisoara II., Traian-tér 8. Telefon: 13-02.</p>	<p>BIEDERMEIER régiségkeres- kedés Tulajdonos: Wittmann Mária. Timisoara I., Brătianu-tér.</p>
<p>BOHACIU ÉS DÉNES Timisoara II., August a. Telefon: 24-55. IV., Brătianu-u. 10. Telefon: 20-24.</p>	<p>WINKLE BÉLA Finom mechanikai műhely. Elektromos és autogéphegésztés. Timisoara I., Paul Chinezul-u. 6 Telefon: 25-92</p>	<p>TRANSNATIONAL S. A. R. (volt Fratii Lux) szállító Timisoara IV., Fröbl-u. 44. Telefon: 13-09.</p>	<p>JANCSÓ ÁRPÁD pékemester Timisoara I., Eugen de Savoya- utca 14.</p>
<p>TULPIK JÓZSEF ezüstműves Timisoara II., Marşal Joffre- utca 25. Telefon: 34-06.</p>	<p>KOSSAK fényképezési műterem Timisoara I., Gen. Praporgescu- utca 2. Telefon: 35-85.</p>	<p>SIEBOLD FÜLÖP butorgyár Timisoara I., Unirii-tér, II., Telegrafului-utca. Telefon: 41-17.</p>	<p>L. SCHMIDT sz. SCHUSTER üveg- és porcelánkereskedés Timisoara I., Lonovics-u. 3. Telefon: 22-46.</p>
<p>ROSENAUER CUKRÁSZDA Timisoara II., 3 August 31. Telefon: 23-32.</p>	<p>POTICHEN CUKRÁSZDA Timisoara IV., Bulv. Carol 14. Telefon: 23-11.</p>	<p>KOHL ANDRÁS női fodrász Timisoara, Brătianu-tér.</p>	<p>GIMPEL MIKLÓS vendéglő és étterem Timisoara IV., Bolintineanu 10.</p>
<p>JACHÁN papir- és könyvkeres- kedés Timisoara I., Marasesti-u. 1. Telefon: 17-85.</p>	<p>GRANATIR TRAIAN kelmefestő és vegytisztító intézet Timisoara III., Memorandului-u. Telefon: 31-39.</p>	<p>GUTJAHR FERDINAND festőde Timisoara II., Dorobantilor-u. 6. Telefon: 22-27.</p>	<p>„CRISTAL” üveg- és porcelánkereskedés Timisoara I., Brătianu-tér. Telefon: 18-96.</p>
<p>MARSCHALL JAKAB ÉS FIA vegytisztító és festődeje Timisoara IV., Fröbl-u. 30. Telefon: 33-63.</p>	<p>„GLOBUS” transport r. t. (azelőtt Tornózei) szállító Timisoara I., Libertatii-tér 3.</p>	<p>HUBER GYÖRGY hangszerész Timisoara I., Eugen de Savoya- utca 1. sz. Telefon: 44-12.</p>	<p>FAVORIT-BOY Timisoara I., Caruso u. 2. Telefon: 20-65.</p>
<p>ATLANTICA kávé- és teabohozatal Timisoara I., Zece Mai 3. Telefon: 39-48.</p>	<p>MIXICH & COMP. fakereskedés Timisoara II., Telegrafului-utca. Telefon: 36-89.</p>	<p>DORN ISTVÁN műbutorasztalos Timisoara III., Romulus-u. 54. Telefon: 21-10.</p>	<p>ANDRIS RUDOLF ékszerész Timisoara I., Brătianu tér.</p>
<p>MÜLLER PÉTER vegytisztító és festőde Timisoara II., Mreca cel Mare 1. Telefon: 36-16.</p>	<p>MÓCZAR LÁSZLÓ írógépes Timisoara, Brătianu-tér 3. Telefon: 28-69.</p>	<p>JANCSÓ KÁROLY fűszer- és csomagkereskedő Telefon: 33-44 Timisoara II., 3 August u.</p>	<p>KOVÁCS SAVNA üveg- és porcelánkereskedés Timisoara IV., Dragalina-tér 10. Telefon: 20-08.</p>
<p>MANN CUKRÁSZDA Timisoara II., 3 August-u. 21. Telefon: 14-33.</p>	<p>„HOLUB” VIRÁGÜZLET Timisoara I., Libertatii-tér. Telefon: 22-91.</p>	<p>„ATLASZ” könyvkereskedés Timisoara II., 3 August-u. 27. Telefon: 32-78.</p>	<p>MARINGER MIKLÓS hentes Timisoara I., Lonovics-u. 4.</p>
<p>FARKAS SÁNDOR szücs Timisoara IV., Bulv. Carol 9.</p>	<p>RIVIERA VIRÁGÜZLET Timisoara I., Marasesti-u. 2. Telefon: 35-56.</p>	<p>ERHARDT PÉTER fodrász Timisoara IV., Brătianu-u. 29.</p>	<p>CZANK JÓZSEF Szarvas-szőrőző Timisoara I., Lonovics-u.</p>
<p>PUCHER Chamoite kályhagyár Timisoara IV., Brătianu-u. 35. Telefon: 17-87.</p>	<p>DR. VILLÁNYI IRÉN tisztító és kémiai festődeje Timisoara I., V. Alexandri 9. Telefon: 35-11.</p>	<p>KOCH JÓZSEF népárúháza Timisoara I., Dóm-tér 13. Telefon: 17-33.</p>	<p>FOTO STUDIO fényképezési műterem Timisoara I., Libertatii 4. Telefon: 34-30.</p>
<p>WOLF MÁRTON „Zenefőra” étterem Timisoara I., Ungureanu-u. 8. Telefon: 45-12</p>	<p>ARENDT cukrász Timisoara IV., Bulv. Berthelot 6. Telefon: 44-28.</p>	<p>SOMOGYI KÁROLY jéggyár Timisoara IV., Spl. M. Gutten- brunn 4.</p>	<p>ALBU CUKRÁSZDA Telefon: 45-01. Timisoara IV., Kült-tér 2.</p>
<p>ZSADANYI GÉZA és FERENC bőrkereskedés Timisoara I., Caruso-u. 3 II., Dacilor-u. 15</p>	<p>„MANILA” zsák- és zsinagkereskedés Timisoara II., Dacilor-u. 10 Telefon: 13-25.</p>	<p>REITER JÁNOS órák és ékszerész Timisoara IV., Vacarescu-u. 29. (a baromfi piacon.)</p>	<p>SCHUMPELA és SZAPPANOS címfestők Timisoara IV., Bul. Carol 11. Telefon: 21-52.</p>
<p>„PAPIRUS” papírkereskedés Timisoara I., Eminescu-u. 5. Telefon: 20-06.</p>	<p>SECHEI SÁNDOR pékemester Timisoara IV., Sturdza-utca 60.</p>	<p>ARLATH bonboneria Timisoara, I. és IV. kerület. Telefon: 11-65.</p>	<p>KORBER ISTVÁN ékszerkészítő Timisoara I., Caruso-u. 3.</p>
<p>BOTTYEN-ÉTTEREM Timisoara IV., Brătianu-u. 24.</p>	<p>„TRICOROM” Timisoara.</p>	<p>KIRITY férfiszabó Timisoara I., Brătianu-tér 3.</p>	<p>VÁROSI GYÓGYSZERTÁR Timisoara I., Brătianu-tér 3.</p>

BOLDOG ÜJESZTENDŐT KIVÁN

mélyen tiszteit ismerőseinek, barátainak, üzletfeleinek, vásárlóinak és rende'óinek

AUREL ARDELEAN írógép-vállalat (volt Meteor) Timisoara I., Eminescu-u. 3. Telefon: 23-54.	ROSENTHAL ISTVÁN vendéglős Timisoara IV., Piata Gen. Draga- lina 4.	HEGEDÜS JÓZSEF fűszerkereskedés Arad, Piata Stefan cel Mare.	MARKOVITS KÁROLY kelmefestő és vegytisztító Arad, Str. Duca 7.
WANTHUM BRUNO és FIA gépgyár Timisoara IV., Müller Gutten- brunn-utca 12 Telefon: 31-49.	A. BRAUN hangszer-terakat és gyár Timisoara I., Eugen Savoya 10. Telefon: 41-09. IV., Berthelot-u. 16. Telefon: 41-31.	REINHARDT ISTVÁN szobafestő, mázó- és butor- fényező Arad, Moise Nicoara-utca 2. Telefon: 22-77.	„GIZI“ KALAPSZALON Arad, Bul. Regele Ferdinand 9.
DANKÓ és SZEGEDI gabona- és fűszerkereskedés Timisoara II., Eroilor dela Tisa- utca 95. Telefon: 15-29.	CSEH ANDRÁS hentes-mészáros Timisoara V., Weisz-telep.	RENDY PÉTER úriszabó Arad, P. Avram Iancu 21.	SZILVAY GYÖRGY női szabó Arad, Str. V. Golds 5.
RAGÁLYI szülemester Timisoara II., Traian-tér 8.	WALTRICH I. női és urifodrász Timisoara II., Traian-tér sarok.	ROSA TESTVÉREK kőfaragó műhelyek Arad, S. Nicolae-utca 4-6.	KÖNYA ISTVÁN tejcsarnok Arad, Piata Avram Iancu 21.
BARANYI FERENC férfi szabó Arad, Str. Bratianu 17.	KANIZSAY IMRE kártyos és paplanos TIMISOARA, IV., Str. Bratianu 12.	BENCZE LAJOS bádigos és vízvezeték-szerelő Arad, Str. Iosif Vulcan.	JUGA szücs Arad, Str. Metianu 11.
KÁLTI MIKLÓS ékszerész Timisoara I., Bratianu-tér 3.	NEUHOLD PÁL gyertya-gyár Timisoara IV., Bulv. Carol I. Telefon: 16-22.	KNAPP SÁNDOR kelmefestő és vegyi szíró Arad. Üzlet: Str. Bratianu 2-4. Telep: Episc. Radu 10.	PETÓFI szabóháza Arad, Str. Marasesti 77.
FERENCZI és LENZ uridivat kereskedők Arad, volt Fehér Kereszt épület.	NÉMETH GYÖRGY hentesüzlet Timisoara IV., Bulv. Carol I. Telefon: 21-07.	MAURER ANTAL kályhás-mester Arad, Bul. Regele Ferdinand 48.	CSISZKA IGNÁC mészáros, hentes Arad, Regele Ferdinand 46. és Miron Costin 12.
CSETEY SÁNDOR vaskereskedő Arad, Bul. Regele Ferdinand 49.	PAPP FERENC fakereskedő Timisoara II., Noua-tér 1. Telefon: 30-97.	RUDOLF MOSSE HIRDETŐ- IRODA Arad, Str. Eminescu 8.	HOSZPODÁR MIKLÓS kelmefestő és vegytisztító Arad. Üzlet: Str. Eminescu 3. Telep: Str. Stroescu 13.
MAUSZ TESTVÉREK tűlkörgyár és üveg-nagyesiszotja Timisoara II., Neulcea-utca 18. Telefon: 32-21.	MECHER TESTVÉREK bádogárugyár Timisoara III., Bencoveanu-u. 6. Telefon: 15-42.	ELECTRICA és I. STARCIEVICI cég Arad, Str. Eminescu 8.	CAFÉ WIEN Timisoara.
MARIAN ILONKA rövidáru kereskedő Arad, Str. Eminescu 4.	TIMIS-NYOMDA (Mütebrunn Miklós) Timisoara I., Bratianu-tér 3. Telefon: 25-18.	DOROGHI férfi kalapüzlet Timisoara IV., Bulv. Carol 14.	SZENÁSSI divatáruház Arad, Str. Crisan sarok.
HELIOS művirágüzlet Timisoara I., Eugen de Savoya-u.	TOLVADIAN Timisoara V., Cloșca-utca 6. I., Bratianu-tér, III., Doja-utca.	VARGA ISTVÁN liszt- és terménykereskedő Arad, Str. Marasesti és S. Balint sarok.	MIKOLÁS KAMILLA divat- és rövidárukereskedő Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita- palota.)
		„TRIUMPH“ L. Lázár és Vízvári műszerészek Arad, Str. Eminescu 14.	KELLER JÓZSEF kályhás-mester Arad, Str. Marasesti 9.
			MÁLKA HENRIK cukrász Arad, Csanádi-palota.
			HIRDESSZEN a DÉLI HIRLAPBAN!

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy le, legkisebb apróhirdetés tíz le. Vastag betűvel szavanként kettő le, legkisebb apróhirdetés husz le. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 le, minden további szó egy le. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 le, minden további szó kettő le. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt le pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 23-10. II. kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoid trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetés-irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Bejárónó azonnalra felvétetik. Schulz-cukrászda, Arad. (4681)

Keresünk Szappanfűző-mestert vagy technikumot, aki a legfinomabb szappanok készítésében hosszú gyakorlattal rendelkezik. Ugyancsak keresünk használt, de jó karban levő pilírozó gépeket. Cim a timisoarai kiadóban. (3117)

Házasszony támaszául, keresek 50 éve aluli megbízható egészséges komoly nőt aki egy vidéki háztartás munkáinak minden ágában önállóan jártas. Németül beszélők előnyben. Érdeklődni levélben: Dr Schmidt, Abrud. Jud. Aiba. (3283)

Keresek német fiút tanulónak. Cim: Hegedüs József, fűszerkereskedés, Arad, P. Stefan cel Mare.

Fürdői elárulítóéányokat azonnal felvesz „Corvin” könyvkereskedés, Timisoara, Str Stefan cel Mare 4. (3119)

Mehalában vagy Blaskovics telepen lakó megbízható mindenek bejárónót keresek. Sebastyén, Timisoara, V., Str. Aprodul Movila 3 Lunapark közelében. (3116)

Fuvarost keresek, aki trágyát szállítana három kilométeres távolságról kövezeti uton. Csuták, Arad, Str. Sincal 13. (4665)

Oktatás

Szabászati tanfolyam nyílik meg január 15-én. női és férfiruha, valamint fehérnemüket szabásában, a szabászati szakintézetben, azelőtt országos szabászati akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Piata Unirii 5 (3288)

Német, franciát tanítók, tanulókat korrepetálók. Jelentkezés a déli órákban. Arad, Str. Eminescu 35, em. (4695)

Német, francia órák, correpetálás. Esti német tanfolyam hétfőn, csütörtökön, fél 8-tól fél 9-ig. Jelentkezni délután 4-8-ig. Várnay, Arad, Piata Mihai Vițoiului 10. I. emelet, 3. (4678)

Lakás

Berlinben 3, esetleg 4 szobás, összkomfortos modern lakást keresek, Murespari fca, vagy villanegyedben. Belvároshoz közel modern két lakásos házat keresek megvételre. Címeket Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. (4637)

Szesziózó

(kélesztény) kerestetik sürgősen, mezőgazdasági szeszgyár részére. Ajánlatok báró P. Horváth Arthur, Seuca, jud. Tarnava-Mica címre küldendők.

Atadó kétszobás összkomfortos ujlakás. Címeket „Lelépés” jellegre Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá. (4636)

Butorozott szobát keres fürdőszobahasználattal egyedülálló fiatalember. Címeket a timisoarei kiadóhivatalba kérek. (7020)

Adás-vétel

Vina Magyarországon, Marosúvizen, Borszék előállomásán, eladó. 10 szobából áll, berendezéssel, gyönyörű stílusban. 1938-ban épült. Valean, Timisoara IV., Str. Fröbl 45. Apart. 48. (3084)

Uj fekete Buclé női szövet télikabátok, hozzávalóval eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 13, Dr. May-ház, I. em. 6. (3098)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Naraneshajat ne dobjon el, Bader-cukrászműhely minden mennyiségben napi áron átveszi. Timisoara IV., Strada Bratianu 23 (a Corso-mozi udvarában). (3059)

Ebédlik, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3239)

Elegáns kombinált ebédlő rekamiéval, háromajtós palisanderszekrény csiszolt tükörrel, kétszemélyes finom recamiér, háromajtós fehérszekrény (Lengyel-féle), 12 és 6 személyes modern ezüst evőeszköz, tálcák és más ezüsttárgyak, finom szervizek, selyem- és csinkefűgönyök, csőbutorok, kis fürdőszobai szekrények, zongorák, pianinók, patefonok, gyermekkosorolyák, új párnahuzatok, abroszok, kifogástalan szelbunda, szürke és fekete prémдарabok, varrógép stb. Gábornénál, Timisoara III., T. Cipariu 5. I. em. Keresek koresorolyákat és ezüsttálcákat megbízásból. (3112)

Nagyváradon, Str. Titu Maiorescu, háromszobás, fürdőszobás, modern lakás, eladó, vagy elcserélném aradi, vagy timisoarei ingatlanra. Érdeklődni: Pantea Mihai, Turnuseverin, Str. Calomfirescu 178. (4690)

Eladó 36-os új hócipő, tornakészülék, 4 méter selyem, sportkabátok angol szövet, tölgyfa ebédlőkredencek, asztal, libatömőkészülék, hangulatlámpa állvány, kis villanyfűző, vadmacskabunda rövid. Timisoara I., Aprodul Movila 3, Lunapark előtt. (3115)

Nagyfőgép

15 cm negatív nagysághoz megvételre kerestetik.

„FOTO ELTE”

Timisoara III., Bulev. Carol I. No. 1. Telefon 41-52.

Romykővet megvételre keresek. Cím a timisoarei kiadóban. (3118)

Kokszkállya közepnagyságu fehér eladó. Ugyanott játékbaba-ruhákat csinálnak babadivatlap után. Timisoara III., Str. Olteu 41, ajtó 1 (Piata Cruci-nál). (3113)

Műst rebarbarából, lit. 100 és 150 leért kapható délután 4-ig. Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 20, ajtó 4. (3114)

Eladó elsőrendű új, nem használt hálók. Megtekinthető mindennap Timisoara IV., Str. Camellei 30. (3075)

Erőstrókat keresek megvételre. Timisoara. Telefon 39-31. (3107)

Papagályalkítát, kitűnő állapotban, megvételre keresek. Címeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérem leadni. (4676)

Számológép, keveset használt, eladó. Miklo, Arad., Str. 29 Decembrie 7. sz. (3089)

Marosparti ujonnan épült emeletes háromlakásos villa minden modern koforttal eladó. Ára 2 millió. Dr. Weil ügyvéd Arad, Str. Bratianu 7. (4692)

1 pár 39-es női hócizma és 1 pár 40-es férfi fekete cipő eladók. Arad, Str. Alexandri 4, földszint balra. (4693)

Két hízó eladó. Arad, Str. Doamna Balasa 89. (4694)

1 drb. Zephir 10 lyukas, 1 fűrészpores kályha eladó. Veres, Arad, Blv. Reg. Ferdinand 47. (4697)

Eladó 20 lóerős motorinával járó traktor. Cím Aster Lajos malom, Galsa. (4699)

Volga pamutot bármilyen kevés mennyiségben is veszek. Arad, P. A. Iancu 7. Irél, déli 12-ig. (4701)

Eladó 3 ajtós szelvény antik fotel, pék teknők, eszterga pad, stb. Arad, Str. Trandafirilor 1. (4700)

Hanomag Diesel-aktor, 8-as. Első Magyar Gazdasági cséplővel, eredeti és átalakított magánjárók, Elevator eladó. Gőz- és traktoros garnitúrákat veszünk. Cséplőgépeket átalakítunk a legújabb típusra, hereséplésre is. Törekvő és szalmarzó tengelyeket készitünk. Suc. Miniusz és Pohr-gépműhely, Timisoara, III., Str. Radulescu 3, telefon: 32-96. (3103)

Fényképezőgépet, 3x4, jó áron vesz A. Z. Arad, Bulev. Regina Maria 8. sz. II. emelet, 3. (3082)

Különbéle

Háziszóttos megszövést, szép kivitelben vállalom. Cím: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4653)

Pályázat tanári állásra

A Brasovi Református Leánygimnázium Előjárósága pályázatot hirdet román-francia-magyar, vagy francia-német-magyar szakosportu helyettes tanárnői állásra. Licentia és seminar pedagogic-al rendelkező tanárnők pályázatukat 1942 január 1-ig nyújthatják be Brasov, Calea Victoriei No. 7. címre. Javaldalom az állami tanároknak előírt fizetési táblázat szerint. Az állás 1942 január 8-án foglalandó el.

Jólmenő vendéglő, étterem és kávéház Orsován, a Popovics-féle, eladó, vagy feltárral hosszabb időre bérbeadó. Szükséges tőke 100-150.000 lei. Bővebbet ugyanott. (3051)

Kentábilis vállalatához betársulna két keresztény nő, cca. 300.000 lei befektetéssel. Aktív közreműködéssel. „Megélhetés” jellegre Rudolf Mossehoz, Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérik az ajánlatokat. (4654)

Ridikült, személyazonossággal tempiomban elhagytam. Megtaláló jutalomban részesül. Arad, Str. Cosbuc 2. emelet. (4698)

Kántori állásra

pályázatot hirdet az Orastie-i római katolikus egyházközség. Nyugdíjasok, magánfoglalkozásuk is pályázhatnak. Javaldalma 3 hold szántó és kerteslakás, stóla. Cím: Paochia Rom. Kath. Orastie.

Allást keres

Varrógépek javítását vállalom, házhoz prompt megyek. Timisoara. Telefon: 24-03. szám. (3091)

Angora-gyapjút

veszek állandóan a legmagasabb napi áron Angar, Periam Angora yapjuionoda

HATSCHÉK-ügynökség

Arad, Bai. Carol 17 (v. 46), telefon 16-35. Telefon: 16-95.

ÁRAK EZREKBE!

HÁZAK, 6000: belv. modern bérház. — 5500: bérház cca 11 százalék jöv. — 5200: fötéri bérház, cca 350 ezer jöv. 3500: üzl. sarokház, cca 6 százalék uto. 3000: belv. modern, emeletes, 2 lakással. — 2500: állomásnál 14 lakásos sarokház — 2000: Központban 4 lakásos 300 öl elfelezhető gyümölcsös, — 1700: sarokbérház, 1 nagy, 3 kis lakás, 15 parcellára osztott cca 4 hold kert. — 1600: belv. üzletes ház, 8 lakás. — 1580: központban 4, 2 és 1 szobás lakás. — 1500: 2 lakásos új villa. — 1300: belv. 3 bérleményes, cca 96.000 bto hozam. 1100: Iancuternél félemeletes, 4 lakással. — 900: külv. emeletes modern villa, 2 hold gyüm. — 700: Aradul-nouon 7 szobás. — 650: II. ker.-ben 3 szobás, kert. — 600: II. kerületi 6 teljes lakás, 350 öl gyümölcsös. — 550: új 3 lakás, pince, kert. — 530: fő-uton, üzletes ház, kert.500: 8 lakás, 36 ezer jöv. — 400: Aradul-nou-on új két szobás gazd. épületek, 800 öl gyüm. — 360: külv. új 3 szobás, nagy kert, pince. 300: III. ker.-i 2 lakásos. — 190: Felsőtemetőnél új 3 lakásos. FÖLDEK, TELKEK, 6700: Timisoarához közel 103 k. h. országuton, községben, I-a szántó, tanvával. — 4000: Aradon, 120 par. 17 k. h. kastély. — 3200: 85 k. h. épületekkel, 30 k. m. — 2400: 80 k. h. épületekkel, Severinmegyében. — 2000: 40 k. h. I-a szántó Aradmegyében. 250: megállónál 155 öl. — 150: Gloriánál, saroktelek. — 100: gradistei fötői telek.

Gazdovány - fényképek

a FOTO STUD'OBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertatii 4

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illiomtejkrémet, illiom-tejszappant és illiompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

A legjobb
okozóberetetés

1

hirdetés

a Déli Hírlapban

ZARAH LEANDER és HANS STÜWE „A diadal útja” című film főszereplői.

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara